

نمره یار | Nomreyar.com

بزرگترین مرجع آموزشی و نمونه سوالات درسی تمامی مقاطع

شامل انواع | نمونه سوالات | فصل به فصل | پایان ترم | جزوه |
ویدئوهای آموزشی | گام به گام | طرح درس | طرح جابر | و ...

وبسایت آموزشی نمره یار بزرگترین مرجع آموزشی اینترنتی

دبستان

اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم
-----	-----	-----	-------	------	-----

متوسطه اول

هفتم	هشتم	نهم
------	------	-----

متوسطه دوم

دهم	یازدهم	دوازدهم
-----	--------	---------

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۰ فروردین ۱۴۰۰

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
محسن اصغری، احسان برزگر، داود تالشی، هامون سبئی، عرفان شفاعتی، محسن فدایی، سعید گنج‌بخش‌زمانی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی، حسن وسکری	فارسی	
نوید امساکي، کاظم غلامی، مرتضی کاظم‌شیرودی، پیمان کشاورز صدر، مرتضی محسنی‌کبیر، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه	عربی زبان قرآن	
محمد آقاصالح، امین اسدیان‌پور، محسن بیاتی، محمد رضایی‌بقا، فردین سماقی، محمدعلی عبادتی، مرتضی محسنی‌کبیر، فیروز نژادنجف، سیداحسان هندی	دین و زندگی	
تیمور رحمتی‌کله‌سرایي، میرحسین زاهدی، نوید مبلغي، عقیل محمدی‌روش، عمران نوری	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
حمید اصلانی، محمد بحیرایی، کورش داودی، حمیدرضا سجودی، نسترن صدقی، علیرضا عبیدی، حامد نصیری	ریاضی و آمار	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، نسرین حق‌پرست، وحید رضازاده، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، سمیه قان‌بیلی، حمید محدثی	علوم و فنون ادبی	
منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمان‌های علوم و فنون ادبی جامع کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)	علوم و فنون ادبی (۳) - سؤال‌های آشنا	
ولی برجی، عمار تاج‌بخش، حسین رضایی، محمدرضا سوری، مرتضی کاظم‌شیرودی، سیدمحمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن	
منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمان‌های عربی جامع کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)	عربی زبان قرآن - سؤال‌های آشنا	
میلاد باغ‌شیخی، علیرضا رضایی، علی محمد کریمی، میلاد هوشیار	تاریخ	
محمدعلی خطیبی بایگی، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی	جغرافیا	
آرژتا بیدقی، مبیناسادات تاجیک، محمدابراهیم سلیمانی	جامعه‌شناسی	
نیما جواهری	منطق و فلسفه	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	محسن اصغری، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	نوید امساکي	نوید امساکي	درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی، اسماعیل علی‌پور
دین و زندگی	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی‌بقا	محمد آقاصالح، سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
معارف اقلیت	دبورا حاتانیا	دبورا حاتانیا	معصومه شاعری
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	سعید آقچه‌لو، رحمت‌اله استیری، محدثه مرآتی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند
علوم و فنون ادبی	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، نازنین زهرا افشار، رضا نوروزبگی
عربی زبان قرآن	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهرا دامیار
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	مریم بوستان، زهرا دامیار
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	محمدابراهیم مازنی
فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی ۳

۱- گزینه ۲

(الهام ممری)

اعراض: روی گرداندن از کسی یا چیزی، روی گردانی/ جسیم: خوش اندام

(فارسی ۳، لغت، واژه نامه)

۲- گزینه ۴

(مرتضی منشاری - اردبیل)

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: محبت: یار، دوستدار، عاشق

گزینه «۲»: تاک: درخت انگور، رز

گزینه «۳»: ایدونک: ایدون که؛ ایدون: این چنین

(فارسی ۳، لغت، ترکیبی)

۳- گزینه ۴

(حسن وسکری - ساری)

تشریح گزینه های دیگر

غلط های املائی به کار رفته عبارت اند از:

گزینه «۱»: سوز ← صور

گزینه «۲»: طبع ← تنع

گزینه «۳»: عبد ← ابد

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۴- گزینه ۴

(الهام ممری)

املا صحیح واژگان، منسوب، گذارد، گرامت است.

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۵- گزینه ۳

(مرتضی منشاری - اردبیل)

عبارت «الف»: «کلیله و دمنه» ترجمه نصرالله منشی است.

عبارت «ج»: «فیه ما فیه» از آثار منثور مولوی است.

(فارسی ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۶- گزینه ۱

(هامون سبطی)

در بیت «الف» تشبیهی دیده نمی شود.

«شاهد قدسی» و «مرغ بهشتی» استعاره از دلدار زیباروی است.

«کشیدن بند نقاب» کنایه از «دیدار و وصال یار» و «دادن دانه و آب» کنایه از «مراقبت» است.

بیت ب: «جگرسوز بودن» کنایه از «دردناکی بسیار» است. «رفتن خواب از دیده» کنایه از «بی قراری و پریشانی» و «در آغوش کسی خفتن» کنایه از «همدمی و هم خانگی» است. تناسب (مراعات نظیر) میان «دیده»، «جگر»، «آغوش» و ... آشکار است.

بیت ج: «ره پیروی» اضافه تشبیهی است. «باری» ایهام دارد و در دو معنایش پذیرفتنی است: ۱- یکبار ۲- به هر حال، تضاد میان «پیروی- شیب» برقرار است.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۷- گزینه ۲

(مفسن اصغری)

استعاره: «لعل» استعاره از «دهان» / «در فکر بودن غنچه» و «سودا داشتن و سر به دامن بودن گوهر» (تشخیص و استعاره) / تشبیه: تشبیه دهان معشوق به غنچه و تشبیه لب معشوق (لعل) به گوهر (و برتر دانستن هر دو مشبه)

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «کلاه عقل» تشبیه است. تشخیص و استعاره به کار نرفته است.

گزینه «۳»: «مصرع اول مصداق و مثالی برای مفهوم مصرع دوم است. / مجاز ندارد.

گزینه «۴»: «صحرای علائق تشبیه است. ایهام ندارد.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۸- گزینه ۲

(داور تالشی)

حسن تعلیل: «دلیل غیر علمی و ادبی زیبا برای گل نرگس بیان شده است: نگاهش به زیبایی تو افتاد دهانش باز شده است و متعجب مانده است. / کنایه: «دهان باز ماندن» کنایه از «متعجب شدن» / جناس ناهمسان: «مست و است» و «باز و ناز» / تشخیص و استعاره: «چشم نرگس پر از ناز و شرم است.» و «نگاهش (نرگس) به تو افتاد» / واج آرای: تکرار صامت «ش»

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۹- گزینه ۲

(عرفان شفاعتی - تبریز)

در گزینه «۲»، کدام (وابسته پیشین)، بیت (هسته)، غزل (وابسته هسته)، حافظ (وابسته وابسته)

کدام بیت غزل حافظ

(فارسی ۳، دستور، صفحه های ۷۴ و ۷۵)

۱۰- گزینه ۳

(مفسن اصغری)

«همه» در ترکیب «عهد همه» مضاف الیه و در «همه پیمان ها» صفت مبهم است.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «همه» در مصرع اول «صفت» و در مصرع دوم به ترتیب «متمم» و «نهاد» واقع شده است.

گزینه «۲»: به ترتیب «صفت»، «بذل» و «صفت» است.

گزینه «۴»: در هر چهار مورد «صفت» است.

(فارسی ۳، دستور، صفحه ۴۸)

۱۱- گزینه ۱

(سعید گنج بخش زمانی)

در گزینه «۱» در مصرع اول «پیر ما» و در مصرع دوم «تدبیر ما» نهاد هستند و حذفی صورت نگرفته است. / اما در گزینه «۲»، در مصرع اول «تو» و در مصرع دوم هم «تو» حذف شده است. / در گزینه «۳»، «تو» و «من» / در گزینه «۴»، در مصرع دوم «تو» حذف شده است.

(فارسی ۳، دستور، صفحه ۱۵)

۱۲- گزینه ۴

(هامون سبطی)

بهین (بهترین) صفت برترین (عالی) برای «میوه» در گروه اسمی «بهین میوه» خسروانی درخت است.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «سلاح دار خار» و «شاه گل»، اضافه تشبیهی هستند؛ یعنی «خار» به سلاح دار (نگهبان) و «گل» به «پادشاه» مانند شده است؛ بنابراین با توجه به معنا و خوانش درست، «شاه» شاخص و وابسته پیشین در گروه اسمی نیست.

گزینه «۲»: هیچ سنگ (بی وزن و بی مقدار) و «صدمن»، در این جا یک واژه هستند (صفت مرکب) و از «صفت پیشین + هسته» تشکیل نشده اند.

گزینه «۳»: «هرچند» این جا برابر با «اگرچه» و پیوند وابسته ساز است نه صفت پیشین در گروه اسمی.

(فارسی ۳، دستور، صفحه های ۶۵ و ۶۶)

۱۳- گزینه ۱»

(سعید گنج‌بفش زمانی)
تمام ابیات گزینه‌ها و بیت صورت سؤال به جز گزینه «۱»، اشاره به این دارد که همه در برابر عشق یکسان هستند و تمایزی در این بین نیست اما در گزینه «۱»، گفته شده است: درگاه من برای همگان باز بود و من نیاز همه را برطرف می‌ساختم ولی اکنون خودم به گدایی افتادم و روزگار مرا به گدایی انداخته است.
(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۳۹)

۱۴- گزینه ۴»

(نرگس موسوی - ساری)
مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴»: وارونگی ارزش‌هاست.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: کسی قدرت مخالفت با تو را ندارد.
گزینه «۲»: توصیه به احترام به بزرگان
گزینه «۳»: خواری کشیدن از بزرگان ننگ نیست.
(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۳۶)

۱۵- گزینه ۱»

(هامون سبطی)
در این بند از گلستان سعدی، عارفی به میهمانی عالم غیب رفته است و پس از بازگشت، دوستی از او می‌خواهد که از اسرار غیبی که بر او آشکار گشته، شمه‌ای بازگو کند. در بیت نخست نیز نظیر چنین مضمونی را داریم و گوینده از مخاطب انتظار دارد که از خوان نعمتی که برایش گسترده بودند، هدیه‌ای برای او آورده باشد.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۲»: به ارزشمندی اسرار عشق اشاره دارد.
گزینه «۳»: عارف را به افشای اسرار عشق فرامی‌خواند.
گزینه «۴»: به برخورداری از لطف خدا در راه شناخت و ستایش او اشاره دارد.
(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۱۴)

۱۶- گزینه ۴»

(کاکظم کاکظمی)
مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴»: کمال‌بخش بودن عشق برای انسان با ترک تعلقات و خواسته‌های مادی و نفسانی است.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: با نادیده گرفتن وجود فانی خود، می‌توان به کمال و تعالی رسید.
گزینه «۲»: توجه و عنایت ممدوح بسیار اثربخش و کمال‌آفرین است.
گزینه «۳»: ترک تعلقات و نادیده گرفتن وجود مادی خود موجب ارزش و کمال است.
دقت کنید که گزینه‌ای با بیت صورت سؤال قرابت دقیق دارد که هم به ترک تعلقات و مادیات و هم به عشق کمال‌بخش اشاره کرده باشد.
(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۲۲)

۱۷- گزینه ۳»

(سعید گنج‌بفش زمانی)
در این بیت، عطار می‌گوید کسی که قرب الی الله و نزدیکی به خداوند را می‌خواهد، باید آمادگی کشته شدن را داشته باشد، در حالی که ابیات دیگر همگی به مفهوم وطن‌پرستی و کشته شدن برای سرزمین و مام میهن اشاره دارند.
(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۲۶)

۱۸- گزینه ۴»

(هامون سبطی)
در بیت گزینه «۴»، عقل و عشق هردو در برابر یار، چیزی برای عرضه ندارند. مفهوم مشترک سه بیت دیگر برتری عشق بر عقل (تقابل عقل و عشق) است.
معنای بیت گزینه «۳»: وقتی عشق بساط خود را گسترده، جان آدمی با چنان لذتی آشنا شد که دیگر توجهی به عقل نشان نداد و عقل سرخورده و دلگیر، گوشه‌نشین شد.
(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۳۹)

۱۹- گزینه ۱»

(نرگس موسوی - ساری)
بیت صورت سؤال و گزینه «۱» بر خلوت و دوری از خلق تأکید دارند.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۲»: خلوت و انزوا من به خاطر ضعف پرواز است.
گزینه «۳»: بی‌ثمر بودن خلوت و عزلت
گزینه «۴»: نکوهش طاعت و عبادتی که از سر ریاکاری و تظاهر است.
(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۳۴)

۲۰- گزینه ۳»

(اهسان برزگر - رامسر)
الف) یکی است ترکی و تازی ← فراگیر شدن عشق الهی
ب) بگذار گوش را ← ناتوانی حواس ظاهری از درک حقیقت
ج) سوز دل را از شمع که در سوز است بپرس ← فقط عاشق، حال عاشق را درک می‌کند.
د) مصراع دوم ← تو به درگاه الهی باز خواهی گشت که این دنیا، جایگاه تو نیست.
ه) مصراع اول ← بیانگر دشواری راه عشق
(فارسی ۳، مفهوم ۳، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن ۳

۲۱- گزینه ۴»

(پیمان کشاورز صدر)
«المطمئنة»: اطمینان یافته (رد گزینه ۱) / «ارجعی»: بازگرد (رد گزینه ۲) / «راضیه» مرضیه: با رضایت و پسندیده (رد سایر گزینه‌ها)
نکته مهم درسی
«راضیه» و «مرضیه» هر دو حال مفرد هستند و به شکل قید حالت ترجمه می‌شوند. اما دقت شود که در معنا یکی اسم فاعل و دیگری اسم مفعول است و هر دو یک مرجع (صاحب حال) دارند که به (نفس) برمی‌گردد.
(ترجمه)

۲۲- گزینه ۱»

(مرتضی کاکظم شیروری)
«لا ذواء خارجک»: هیچ دارویی خارج از تو نیست (رد گزینه ۲) / «بخثُ عن»: جستجو کن (رد گزینه ۴) / «اغبا»: با میل و رغبت / «العالم الأكبر»: جهان بزرگ‌تر (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «لعل»: امید است، شاید (رد گزینه ۳) / «تشفی»: بهبود داده شوی، شفا یابی.
(ترجمه)

۲۳- گزینه ۳»

(کاکظم غلامی)
«ما ترید»: آنچه می‌خواهی (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «لاتشعر بخيبة الأمل»: احساس ناامیدی نکن (رد گزینه ۲) / «لا تضعف»: ضعیف نشو (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لأن»: زیرا (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «تسهل»: آسان می‌کنند (رد سایر گزینه‌ها) / «الغايات»: هدف‌ها (رد گزینه ۴)
(ترجمه)

۲۴- گزینه ۲»

(مرتضی مهنی کبیر)
«كنت آنصوّر»: تصوّر می‌کردم (رد گزینه ۳) / «أقول»: می‌گفتم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «شبابی»: جوانی‌ام (رد گزینه ۴) / «كنت»: بودم (رد گزینه ۳)
نکته مهم درسی
دقت شود فعل «أقول» معطوف بر فعل «آنصوّر» است و باید به صورت ماضی استمراری ترجمه شود؛ چراکه «كنت» در ابتدای جمله آمده و روی هر دو فعل مضارع تأثیر گذاشته و معنای آن‌ها را به ماضی استمراری تبدیل کرده است.
(ترجمه)

۲۵- گزینه ۳»

(اللهه مسیح فواه)

«لو طلبت»: اگر طلب می‌کردی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «بدلاً من المال»: به جای ثروت / «لانطوی»: به هم پیچیده می‌شد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «فی حیاتک»: در زندگی‌ات (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «و إن كنت فقيراً»: هر چند که فقیر بودی (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «المال» و «السعادة» جایجا ترجمه شده و «ز فقرا» معادل صحیح عبارت عربی نیست.

گزینه «۲»: «طلبت» و «انطوی» دقیق ترجمه نشده، ضمیر در «حیاتک» نیز ترجمه نشده است.

گزینه «۴»: فعل شرط و جواب شرط مضارع معنا شده در حالی که «لو» شرط مخصوص ماضی است و باید فعل بعد از آن ماضی استمراری ترجمه شود و نیز «دنیایت» در جمله اول اضافی ترجمه شده است و ضمیر در «حیاتک» نیز ترجمه نشده است.

(ترجمه)

۲۶- گزینه ۴»

(مرفضی کاطم شیرووری)

«آن» از حروف مشبّهة بالفعل است و برای ایجاد اتصال و پیوند میان دو جمله می‌آید و به معنای «که» است، «بی‌گمان» در ابتدای جمله اضافی است.

(ترجمه)

۲۷- گزینه ۱»

(کاطم غلامی)

در این عبارت «لا یهن» از ریشه «وهن: سست شد» بوده و معنای صحیح آن «نباید سست شود» است. هم‌چنین «تنها» در ترجمه اضافی است.

(ترجمه)

۲۸- گزینه ۱»

(مرفضی کاطم شیرووری)

«قطعاً»: این (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «نامید نشد»: لم یبأس، ما یئس (رد گزینه ۴) / «با پشتکار»: دوؤباً، و هو دوؤب / «تلاشش را»: جهده (رد سایر گزینه‌ها) / «دامه داد»: واصل (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

درخت زیتون از درختان کهنسال و همیشه سبز است، میوه‌هایش خورده می‌شود و از آن روغنی سرشار از ارزش غذایی و سلامتی گرفته می‌شود و چوب‌هایش در ساخت وسایل و ... به کار گرفته می‌شود.

مناسب‌ترین مکان‌ها برای کاشت زیتون، مکان‌هایی دارای ارتفاع از ۴۰۰ تا ۷۰۰ متر بالای سطح دریا است، کاشت زیتون در مناطق دارای ارتفاعی که به ۹۰۰ متر از سطح دریا یا بیش از آن می‌رسد، توصیه نمی‌شود، از آنجا که این مناطق در معرض برف‌های مکرر هستند. درختان زیتون علاقمند به نورند، نور نقشی مهم را در فرایند رسیدن میوه‌ها و رنگ‌گرفتنشان بازی می‌کند. برخی گونه‌های زیتون نیازشان به آب کم است، پس کاشت آن‌ها در مناطقی که باران به شکلی کافی برای رفع نیازشان می‌بارد، ممکن است، اما گونه‌های دیگر بیشتر به آب احتیاج دارند.

از مهم‌ترین مشکلاتی که کشاورزان با آن روبرو می‌شوند، برداشت میوه‌هاست، پس آن دشوارترین کارهاست، و آن بدین خاطر است که اندازه میوه‌ها کوچک و وزنشان کم و قدرت اتصالشان به شاخه‌ها زیاد است، و دشواری برداشت هنگامی زیاد می‌شود که شاخه‌ها بلند و در هم تنیده باشند.

۲۹- گزینه ۴»

(سیر ممبرعلی مرفضی)

«باید برای کاشت زیتون مکانی انتخاب کرد که نور خورشید به خوبی به آن می‌رسد» طبق متن درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «شاخه‌های بلند درخت زیتون میوه‌های بیشتری را حمل می‌کند» طبق متن نادرست است.

گزینه «۲»: «بعضی از انواع زیتون در منطقه‌ای رشد می‌کنند که هیچ آبی در آن وجود ندارد» طبق متن نادرست است.

گزینه «۳»: «کشاورزان نمی‌توانند میوه‌های زیتون را برداشت کنند به‌جز مقدار کمی از آن را» طبق متن نادرست است.

(درک مطلب)

۳۰- گزینه ۳»

(سیر ممبرعلی مرفضی)

در گزینه «۳» آمده است که: «روغن استخراج‌شده از آن در ساخت وسایل استفاده می‌شود» که طبق متن نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «درخت در طول سال سبز باقی می‌ماند» طبق متن صحیح است.

گزینه «۲»: «انواع مختلفی دارد که با یکدیگر تفاوت دارند» طبق متن صحیح است.

گزینه «۴»: «بهتر است که در برخی مناطق مرتفع کشت نشود» طبق متن صحیح است.

(درک مطلب)

۳۱- گزینه ۲»

(سیر ممبرعلی مرفضی)

«چه زمانی فرایند برداشت دشوارتر می‌شود؟ زمانی که ...»

طبق متن: «شاخه‌های درخت زیتون در یکدیگر می‌روند (می‌تنند)» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «برف‌ها می‌بارند و بر درخت و شاخه‌های آن مکرر می‌شوند» طبق متن نادرست است.

گزینه «۳»: «درخت زیتون در منطقه خشکی است که زیاد (باران) نمی‌بارد» طبق متن نادرست است.

گزینه «۴»: «درخت در منطقه‌ای با ارتفاع بیش از ۷۰۰ متر بالای سطح دریا است» طبق متن نادرست است.

(درک مطلب)

۳۲- گزینه ۴»

(سیر ممبرعلی مرفضی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «مصدره «تَوْجَه» ... نادرست است. مصدر آن «مُؤَاجَهَة» است.

گزینه «۲»: «فاعله: ضمیر «ها» نادرست است. فاعل آن ضمیر «ها» نیست و «ها» مفعول آن است.

گزینه «۳»: «له ثلاثة حروف أصلية: و ا ج؛ و له حرفان زائدان» نادرست است. سه حرف اصلی آن «و ج ه» است و چون از باب مفاعلة است، تنها یک حرف زائد دارد.

هم‌چنین فعل معلوم است، نه مجهول.

(تلیل صرفی و ممل اعرابی)

۳۳- گزینة ۲»

(سیر ممرعلی مرتضوی)

تشریح گزینة‌های دیگر

گزینة «۱»: «الأمکن» مضاف‌الیه است، نه مبتدا. (مبتدای جمله «أنسب» است).
گزینة «۳»: «حروفه الأصلية: م ک ن» نادرست است. سه حرف اصلی آن «ک ا ن»
(یا: ک و ن) است.
گزینة «۴»: «اسم مفعول...» نادرست است. «مکان» اسم مکان است. هم‌چنین
«مبتدا و...» نادرست است.

(تلیل صرغی و ملل اعرابی)

۳۴- گزینة ۱»

(مرتضی کاظم شیروری)

«یَسْئَلُ» به عنوان فعل مجهول خطاست، زیرا پس از آن مفعول آمده است (صحیح:
یُسْئَلُ) «صعبة»: حال برای «أعمال» است و باید منصوب شود (صحیح: صعبة)
(ضبط مرکبات)

۳۵- گزینة ۳»

(الله مسیح فواه)

«متردّد» به معنای کسی است که شک دارد ولی «مشکوک» به کسی یا چیزی
می‌گویند که مورد شک واقع شده است (چون اسم مفعول است). پس مترادف
نیستند.

(واژگان)

۳۶- گزینة ۱»

(ولی برهی- ابهر)

با توجه به معنای عبارت: «کاش شما یاری کنید محرومانی را که در ماه‌های گذشته
به فرزندان خود به‌طور کامل غذا نخوراندند!»، گزینة «۱» صحیح است.
دقت کنید که «لم + فعل مضارع» بر گذشته منفی دلالت دارد، پس با توجه به
«الاشهر الماضية: ماه‌های گذشته» باید «لم» انتخاب شود.

(انواع جملات)

۳۷- گزینة ۲»

(نور امسکی)

صورت سؤال، حرف «لا» بی‌را می‌خواهد که برای نفی مطلق (نفی جنس) نیامده
باشد.
در «لا یشغل»، حرف «لا» بر سر فعل مضارع آمده، پس از نوع نفی جنس نیست.
هم‌چنین در «لا تجارة»، حرف «لا» بر روی یک اسم دارای علامت ضمه آمده است.

نکته مهم درسی

دقت کنید که «لا» نفی جنس، همواره بر سر یک اسم نکره دارای علامت فتحه
ظاهر می‌شود.

(انواع جملات)

۳۸- گزینة ۴»

(الله مسیح فواه)

صورت سؤال موردی را خواسته که در آن «حال»، حالت جمع مذکر سالم را بیان
می‌کند. یعنی مرجع حال، جمع مذکر سالم است.
مرجع حال در گزینة‌ها به ترتیب عبارت است از:
۱- التّمارین ۲- رؤساء ۳- المسافران ۴- المتفوّجون
همان‌طور که می‌بینید مرجع حال در گزینة‌های «۱» و «۲» جمع مکتسر و در گزینة «۳»
مثنی می‌باشد و فقط در گزینة «۴» جمع مذکر سالم است.

(حال)

۳۹- گزینة ۳»

(سیر ممرعلی مرتضوی)

«واو» حالیه هنگامی به کار می‌رود که پس از آن یک جمله اسمیه (مبتدا+خبر)
داشته باشیم که حالت اسم معرفه به کار رفته قبل از «واو» را بیان کند. در این
گزینة، «و هو يتكلم» حالت اسم معرفه «المدير» را بیان می‌کند.
(حال)

۴۰- گزینة ۳»

(ولی برهی- ابهر)

در گزینة ۱ «مستعينة» صفت برای «امرأة» واقع شده است. در گزینة ۲ «مستعينة»
شرایط حال و قید حالت را ندارد (جزء زاید جمله نیست) و خبر برای افعال ناقصه
واقع شده است. در گزینة ۳ «مستعينة» حال است و شرایط حال را دارد. ترجمه
عبارت: (مشکلات زندگیم را همواره با یاری جستن از خداوند تحمّل می‌کردم). در
گزینة ۴ «مستعينة» خبر و «هی» مبتدا است و جمله «هی مستعينة» حال واقع
شده است.
(حال)

دین و زندگی ۳

۴۱- گزینة ۱»

(ممر رضایی بقا)

در خطبه‌ای که حضرت زینب (س) در شام و در برابر یزید ایراد کرد، این‌گونه یزید را
مورد خطاب قرار داد: «ای یزید، آیا گمان برده‌ای، حال که جای جای زمین و آفاق
آسمان را بر ما گرفتگی و بستگی و ما چونان کنیزان رانده شدیم (اسارت اولیای خدا)،
مایه خواری ما و موجب کرامت توست و حکایت از عظمت جایگاه تو دارد، که چنین
باد در بینی انداخته‌ای، و برق شادی و سرور از دیدگانت می‌جهد؟! اندکی آرام گیر،
مگر سخن خدای را فراموش کرده‌ای که فرمود: «آنان که کافر شدند، تصور نکنند که
اگر به آن‌ها مهلت می‌دهیم، (این مهلت) به نفع آن‌هاست...»
(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۷۵)

۴۲- گزینة ۳»

(فردین سماقی- لرستان)

آشنایی با نشانه‌های الهی پیامد شناخت قوانین جهان خلقت است.
در کسب توفیق الهی، عوامل درونی مانند داشتن روحیه حق‌پذیری، نقش
تعیین‌کننده‌ای دارند.
دلیل نادرستی «ب»: ساخته شدن و شناخته‌گردیدن هویت و شخصیت انسان‌ها
پیامد سنت ابتلاء است.
دلیل نادرستی «د»: فراهم شدن امکانات و لوازم رسیدن به خواسته‌ها و اهداف برای
سنت امداد عام الهی «کلاً تُمد هؤلاء وهؤلاء من عطاء ربک...» می‌باشد.
(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۹ تا ۷۲)

۴۳- گزینة ۱»

(ممر آقاصالح)

فقط عبارت «۴»، صحیح است و سایر عبارت‌ها نادرست می‌باشند.
(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۴۴- گزینة ۲»

(مسن بیاتی)

معنی «صمد» خداوند بزرگی است که نیازهای دیگران را رفع می‌کند و کامل و
بی‌نیاز است.
- علت خالقیت انحصاری خداوند ← «هو الواحد القهار» است که شامل همه مراتب
توحید است.
- سرچشمه اعتقاد به مدیریت خداوند (توحید ربوبیت) توحید خالقیت است (الله
خالق کل شیء) چرا که هرکس خالق و مالک و ولی چیزی باشد می‌تواند آن را تدبیر
کرده و اداره نماید.
(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۱۹، ۲۰، ۲۲ و ۲۳)

۴۵- گزینۀ ۲»

(مفسر رضایی بقا)

«واحد قهار» بودن خداوند که در آیه «... وَ هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» بیان شده، به معنای آن است که جای خالی برای غیر باقی نگذاشته است تا آن غیر، خود را نشان دهد. برای قبول توحید در ربوبیت ضرورتی ندارد که هرگونه اثر را از اشیا و یا انسان‌ها سلب کنیم. می‌توان با قبول اثر مخلوقات، این اثر را از خداوند بدانیم، نه مستقل و بی‌نیاز از خداوند. هر انسانی که در مسیر بندگی پیش رود، در پیشگاه خداوند منزلتی می‌یابد و قدرتی پیدا می‌کند که برتر از قدرتهای طبیعی است و این توانایی جزء قانونمندی الهی و زیبایی نظام هستی است.

(دین و زندگی، ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۱، ۲۵ و ۲۶)

۴۶- گزینۀ ۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

در آیه ۳۵ سوره نور می‌خوانیم: «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ: خداوند نور آسمان‌ها و زمین است.»

خداوند نور هستی است، یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند، به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است. به همین جهت، هر چیزی در این جهان، بیانگر وجود خالق و آیه‌ای از آیات الهی محسوب می‌شود، در واقع، هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است، از این رو آنان که با دقت و اندیشه در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند.

(دین و زندگی، ۳، درس ۱، صفحه‌های ۹ و ۱۲)

۴۷- گزینۀ ۱»

(سیراهاسان هنری)

اعتراف زلیخا به گناهکاری خود ← «و لقد راودته عن نفسه»
«و لیکوناً من الصاغرين» ← سوءاستفاده از قدرت توسط زلیخا و تهدید حضرت یوسف (ع)

(دین و زندگی، ۳، درس ۳، صفحه ۳۹)

۴۸- گزینۀ ۴»

(امین اسیران پور)

بیت حافظ به نفوذناپذیری انسان مخلص در برابر وسوسه‌های شیطان اشاره دارد و بنا به تعبیر امیر مؤمنان (ع) خداوند نهایت آرزوی عارفان، دوست دل‌های صادقان، ولی مؤمنان و معبود عالمیان است.

(دین و زندگی، ۳، درس ۴، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۴۹- گزینۀ ۳»

(امین اسیران پور)

بیت صورت سؤال و آیه شریفه «ذلک بما قَدَّمْت ایدیکم...» هر دو به مسئولیت‌پذیری از شواهد وجود اختیار اشاره دارند.

(دین و زندگی، ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۵۰- گزینۀ ۴»

(مفسر رضایی بقا)

در عبارت «لم ید و لم یولد» به نفی زایش و زاییده شدن در مورد خداوند اشاره گردیده است. اعتقاد به اصل و حقیقت توحید، اعتقاد به این است که خداوند یگانه است و هیچ شریک و همتایی ندارد.

(دین و زندگی، ۳، درس ۲، صفحه‌های ۱۹ و ۲۲)

۵۱- گزینۀ ۳»

(مفسر رضایی بقا)

در عبارت قرآنی «لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء»، از دوستی با دشمنان خدا و مسلمانان نهی شده است اما در آیه «قل اأفأخذتم من دونه اولیاء» سرپرست قرار دادن غیر خدا زیر سؤال برده شده است.

(دین و زندگی، ۳، درس ۲ و ۳، صفحه‌های ۲۲ و ۳۵)

۵۲- گزینۀ ۲»

(مفسر علی عبارتی)

انسان موحد باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی است.

در ادامه آیه «من الناس من یبعد...»، می‌خوانیم که «و ان اصابته فتنة انقلب علی وجهه: و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود.»

(دین و زندگی، ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

۵۳- گزینۀ ۲»

(مفسر علی عبارتی)

در آیه «یسأله من فی السماوات و الأرض...» به این مطلب اشاره شده که تنها وجودی که توجه همه مخلوقات به سوی اوست، خداوند است و تنها وجود شایسته عرض نیاز و قصدکردن، اوست.

(دین و زندگی، ۳، درس ۱، صفحه ۱۰)

۵۴- گزینۀ ۲»

(مفسر رضایی بقا)

هرچه انسان‌ها فقر و نیازمندی خود به خداوند را بهتر درک می‌کنند، بندگی و عبودیتشان در پیشگاه خداوند قوی‌تر و بیشتر می‌شود.

توحید در ربوبیت به این معناست که تدبیر و پرورش همه مخلوقات تنها در اختیار خداست.

(دین و زندگی، ۳، درس‌های ۱ و ۲، صفحه‌های ۱۰ و ۲۰)

۵۵- گزینۀ ۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

در موضوع راه‌های تقویت اخلاص و افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند می‌خوانیم که کسی که گرفتار غفلت شد و چشم اندیشه را به روی جهان بست، آیات الهی را نخواهد یافت و دل به مهر او نخواهد داد و هر قدر که معرفت ما به خداوند بیشتر شود، به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد. پس خوب است ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم تا بیشتر دریابیم: «آفرینش همه تشبیه خداوند دل است...» و این موضوع را می‌توان از حدیث شریف نبوی: «افضل العبادة ادمان التفکر فی الله و فی قدرته: برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت اوست.» مشاهده نمود.

(دین و زندگی، ۳، درس‌های ۱ و ۳، صفحه‌های ۲ و ۳۶)

۵۶- گزینۀ ۳»

(مرتضی مفسنی کبیر)

کسانی که چنان در گناه و باطل پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجابت ورزند، خداوند به آن‌ها فرصتی می‌دهد و بر امکانات و نعمت‌های آنان می‌افزاید و آن‌ها این فرصت‌ها و نعمت‌ها را وسیله غوطه‌ور شدن در گناهان قرار می‌دهند. در حقیقت مهلت‌ها و نعمت‌ها با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر شده و باعث می‌شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین‌تر شود و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک‌تر شوند، این سنت که از جمله سنت‌های حاکم (مستولی شده) بر زندگی معاندان (دشمنان) و غرق‌شدگان در گناه است. سنت املاء و استدراج است. قرآن کریم درباره این سنت می‌فرماید: «و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند به تدریج گرفتار عذابشان خواهیم کرد. از آن راه که نمی‌دانند و به آن‌ها مهلت می‌دهیم همانا تدبیر من استوار است.»

(دین و زندگی، ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۷ و ۷۴)

۵۷- گزینه «۳»

(مهمم رضایی بقا)

انسانی که ایمان ضعیفی دارد، اگر ایمان خود را تقویت نکند و به گناه آلوده شود، به تدریج به گناه عادت می کند و به جایی می رسد که همین ایمان ضعیف را هم از دست می دهد و همه حقایق، حتی خداوند را انکار می کند. قرآن کریم می فرماید: «ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ آسَأُوا السَّوَاءَ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ». پس سرنوشت آنان که مرتکب گناه شدند، چنین شد که نشانه های خدا را تکذیب کردند و آن نشانه ها را به باد تمسخر می گرفتند.»

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه ۸۷)

۵۸- گزینه «۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

وقتی یک جامعه توحیدی است که حاکم آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا در آورد (درست بودن بخش اول همه گزینه ها) انسان موحد چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان های اوست، شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه های ۳۳ و ۳۴)

۵۹- گزینه «۲»

(مهمم رضایی بقا)

نیایش با خدا و عرض نیاز به پیشگاه او و کمک خواستن از او برای تقویت اخلاص، غفلت انسان را کم می کند و محبت به خدا را در قلب افزایش می دهد و انسان را از کمک های الهی بهره مند می نماید.

عملی که با معرفت و آگاهی بیشتر انجام شود، بسیار ارزشمندتر و مقدس تر از عملی است که انجام دهنده آن نمی داند برای چه آن را انجام می دهد.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه های ۴۶ و ۴۷)

۶۰- گزینه «۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

در دیدگاه صحابی، امام چه در سایه دیوار کج و چه در سایه دیوار محکم باشد، اگر قرار بر مردن باشد خواهد مرد (قضای یکسان). یعنی قضای یکسان از هر نوع تقدیری پدید می آید.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۹)

زبان انگلیسی ۳

۶۱- گزینه «۱»

(عقیل مهمم ری روش)

ترجمه جمله: «راننده ماشین که مورد بازجویی پلیس بود، اکنون آزاد شده است.»

نکته مهم درسی

فاعل جمله "the driver" است، بنابراین باید از ضمیر موصولی انسان استفاده کنیم (رد گزینه «۴»). هم چنین وقتی ضمیر موصولی در جمله می آید، ضمیر دیگر نباید به کار رود (رد گزینه های «۲» و «۳»).

(گرامر)

۶۲- گزینه «۳»

(عقیل مهمم ری روش)

ترجمه جمله: «دکتر به آن ها گفت که در مورد سرطان ریه او کار زیادی از دستشان بر نمی آید، این طور نیست؟»

نکته مهم درسی

سؤال کوتاه باید برای جمله پایه ساخته شود که در این جمله "The doctor told them" است.

(گرامر)

۶۳- گزینه «۱»

(میرمسین زاهدی)

ترجمه جمله: «الف) اوها پدر، من شغلی پیدا کردم. برای آن مصاحبه هم داشتم و قرار است دوشنبه آینده شروع به کار کنم.»

«ب) خیلی خوب است. خب! چقدر به تو پرداخت خواهند کرد؟»

نکته مهم درسی

فعل "pay" به معنی «پرداخت کردن» در این جمله دو مفعولی است و نبود یکی از مفعول ها جمله را مجهول می سازد، پس گزینه «۲» غلط است. کلمه پرسشی در اول جمله باعث می شود ترتیب کلمات سؤالی باشد که گزینه «۳» نیز غلط محسوب می شود. در گزینه «۴» نیاز به فعل کمکی داریم.

(گرامر)

۶۴- گزینه «۴»

(عقیل مهمم ری روش)

ترجمه جمله: «ما از بیمارانی که در هنگام مراجعه به بیمارستان سخاوتمندانه به سؤالات ما پاسخ دادند، بسیار سپاسگزاریم.»

۱) شاد	۲) مسالمت آمیز
۳) معنادار	۴) سپاسگزار

(واژگان)

۶۵- گزینه «۴»

(میرمسین زاهدی)

ترجمه جمله: «امروزه، جوانان افکار خاص خودشان را دارند و به گونه ای رفتار می کنند که برای والدینشان غیرقابل درک هستند. من فکر می کنم این به خاطر شکاف بین این دو نسل است.»

۱) غیرقابل تغییر	۲) غیرسیستماتیک
۳) خوش مشرب	۴) غیرقابل درک

(واژگان)

۶۶- گزینه «۱»

(عقیل مهمم ری روش)

ترجمه جمله: «پیشنهادی که در جلسه مطرح کردید جای بررسی جدی دارد.»

۱) سزاوار بودن	۲) تقویت کردن
۳) ترکیب کردن	۴) جایگزین کردن

(واژگان)

۶۷- گزینه «۳»

(عقیل مهمم ری روش)

ترجمه جمله: «علم و فن آوری انسان ها را قادر می سازند تا نیروهای طبیعی را به طور مؤثرتری کنترل کنند.»

۱) به طور معمول	۲) با آرامش
۳) به طور مؤثر	۴) با میل و رضایت

(واژگان)

۶۸- گزینه «۱»

(میرمسین زاهدی)

ترجمه جمله: «معلم ریاضی ام را نمی توانم درک کنم برای این که او کاملاً غیرقابل پیش بینی است. اگر چه او خیلی صمیمی به نظر می رسد، بدون دلیل عصبانی می شود.»

۱) درک کردن	۲) پیدا کردن مطلب، دنبال چیزی گشتن
۳) بیدار کردن	۴) پریدن وسط کاری

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

آیا تا کنون فکر کرده‌اید که تفاوت میان زبان اول و زبان مادری چیست؟ به یک معنا، همه ما یک زبان مادری داریم زیرا همه ما تنها یک مادر زیستی داریم. زبان مادری به طور کلی آن زبانی است که شخص اول می‌آموزد. غالباً کودک اصول زبان یا زبان‌های اول خود را از خانواده خود می‌آموزد. یک فرد می‌تواند دو زبانه باشد و دو زبان بومی داشته‌باشد. فقدان مهارت‌های زبان اول اغلب یادگیری زبان‌های دیگر را دشوار می‌کند. ترتیب یادگیری این زبان‌ها لزوماً با ترتیب میزان تبحر در آن‌ها یکی نیست.

۶۹- گزینه «۳»

- (نویز مبلغی)
- (۱) به روانی
(۲) تصادفاً
(۳) عموماً
(۴) متأسفانه

۷۰- گزینه «۱»

- (نویز مبلغی)
- (۱) دو زبانه
(۲) تک زبانه
(۳) مرکب
(۴) بی‌شمار

۷۱- گزینه «۴»

(نویز مبلغی)

نکته مهم درسی
بعد از حروف اضافه فقط از ضمائر "whom" و "which" می‌توان استفاده کرد.

۷۲- گزینه «۲»

(نویز مبلغی)

نکته مهم درسی
با توجه به این‌که "these languages" نمی‌تواند انجام‌دهنده فعل «یاد گرفتن» باشد، بلکه فعل روی آن انجام می‌شود، جمله دارای ساختار مجهول است.

ترجمه متن درک مطلب ۱:

معنای سلامتی در گذر زمان تغییر کرده است. در بخش اعظمی از تاریخ معاصر، سلامتی به عنوان سلامت جسمی تعریف شده است. بر اساس این دیدگاه، تأمین سلامتی مردم به معنای ارائه مراقبت‌های پزشکی برای جلوگیری از بیماری‌ها است. در سال ۱۹۴۶، سازمان بهداشت جهانی این تعریف از سلامتی را به چالش کشید و اظهار داشت که سلامتی عبارت است از سلامت کامل جسمی و روانی. در حقیقت، در این تعریف جدید، سلامتی علاوه بر بدن انسان، شامل ذهن انسان نیز می‌شود. دهه ۱۹۷۰ زمان تأکید بر پیشگیری از بیماری‌ها از طریق تشریح اهمیت سبک زندگی بود. بنابراین، تأمین سلامتی به معنای ارائه نه تنها مراقبت‌های بهداشتی پزشکی بلکه تهیه برنامه‌ها و سیاست‌هایی بود که به افراد کمک می‌کرد سبک زندگی سالم داشته باشند. اما، افراد فقیر که کنترل چندانی بر شرایط زندگی روزمره خود نداشتند، از این سیاست‌ها بهره‌اندکی می‌بردند. این امر به این دلیل بود که آن‌ها هیچ توجهی به شرایط اجتماعی تأثیرگذار بر سلامتی مردم نداشتند. بنابراین، در طی دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰، در حالی که عوامل سبک زندگی همچنان مهم بودند، تعریف سلامتی زمینه‌های اجتماعی که مردم در آن زندگی می‌کردند را نیز شامل می‌شد. در این دیدگاه، تأمین سلامت چیزی فراتر از داشتن یک سبک زندگی سالم بود و توجه به عوامل اجتماعی گسترده‌تری مانند تحصیل و یافتن شغل مناسب را نیز دربر می‌گرفت. هدف کلی سلامت از دیدگاه اجتماعی، قادر ساختن افراد به بهبود سلامتی خودشان بود.

۷۳- گزینه «۲»

(تیمور رهمتی‌کله‌سرایین)

ترجمه جمله: «کدام گزینه بهترین عنوان برای متن است؟»
«تغییرات در معنای سلامتی»
(درک مطلب)

۷۴- گزینه «۳»

(تیمور رهمتی‌کله‌سرایین)

ترجمه جمله: «مرجع ضمیر "they" در متن «سیاست‌ها» (policies) است.»
(درک مطلب)

۷۵- گزینه «۴»

(تیمور رهمتی‌کله‌سرایین)

ترجمه جمله: «متن حاضر چهار دیدگاه مختلف درباره سلامتی را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد.»
(درک مطلب)

۷۶- گزینه «۲»

(تیمور رهمتی‌کله‌سرایین)

ترجمه جمله: «کدام یک از گزینه‌های زیر بر طبق متن نادرست است؟»
«سیاست‌های ارتقای سلامتی در طول دهه ۱۹۷۰ برای همه مفید بودند.»
(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب ۲:

شرایط اقتصادی همچنین بر امید به زندگی تأثیرگذار است که در مفهوم آماری [امید به زندگی] عبارت است از تعداد سال‌هایی که یک فرد انتظار دارد که عمر کند. آن (امید به زندگی) رایج‌ترین مقیاس برای توصیف سلامت جمعیت است. امید به زندگی در ثروتمندترین کشورها بیشتر از فقیرترین مناطق است. در رتبه‌بندی ۲۰ کشور دارای بالاترین میزان امید به زندگی در سال ۲۰۱۸، هنگ‌کنگ با ۸۵ سال امید به زندگی، رتبه اول را به خود اختصاص داده است. کشوری که دارای کمترین امید به زندگی در سال ۲۰۱۸ است، جمهوری آفریقای مرکزی است. افرادی که در سال ۲۰۱۸ در جمهوری آفریقای مرکزی متولد شده‌اند، می‌توانند به طور میانگین انتظار ۵۳ سال عمر را داشته باشند. تفاوت‌های جنسیتی در [بحث] امید به زندگی، قابل توجه هستند. زنان احتمالاً چند سال بیشتر از مردان عمر می‌کنند. میانگین جهانی امید به زندگی متولدین سال ۲۰۲۰ بیانگر این است که زنان در هنگام تولد، به طور میانگین ۷۵ سال امید به زندگی داشتند، در حالی که در مردان امید به زندگی ۷۰ سال بود. بر اساس آماری از سازمان بهداشت جهانی (WHO)، در سال ۲۰۱۳، یک کودک متولد شده در یک خانواده پردرآمد، در هنگام تولد ۷۹ سال امید به زندگی داشت، در حالی که یک کودک متولد شده در یک خانواده کم‌درآمد، در هنگام تولد ۶۲ سال امید به زندگی داشت. بنابراین، میانگین امید به زندگی در سراسر دنیا به میزان درآمد خانوادگی که افراد در آن زندگی می‌کنند نیز بستگی دارد.

۷۷- گزینه «۴»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «پاراگراف قبل از این متن به احتمال بسیار زیاد درباره چه موضوعی بحث می‌کند؟»
«یک عامل یا عوامل مؤثر بر امید به زندگی»
(درک مطلب)

۷۸- گزینه «۱»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «کلمه "significant" در پاراگراف دوم از نظر معنایی به "considerable" (قابل ملاحظه) نزدیک‌ترین است.»
(درک مطلب)

۷۹- گزینه «۳»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «چرا نویسنده در پاراگراف دوم به آماری از سازمان بهداشت جهانی (WHO) اشاره کرده است؟»
«برای اینکه عامل دیگری که بر امید به زندگی مؤثر است را معرفی کند.»
(درک مطلب)

۸۰- گزینه «۲»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در متن به عنوان یک عامل مؤثر بر امید به زندگی ذکر نشده است؟»
«شرایط سلامتی کشوری که یک شخص در آن زندگی می‌کند.»
(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

چون در صورت سؤال حرفی از تکرار و یا عدم تکرار نیست، پس تکرار مجاز است. چون باید مضرب ۵ باشد، پس تنها عدد ۵ در یکان قرار می‌گیرد. پس یک حالت در یکان داریم.

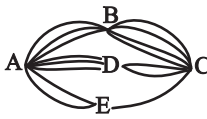
$$5 \times 5 \times 1 = 25$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

۸۲- گزینه «۳»

(مهدی نصیری)

باید در راه رفت و برگشت از شهر B عبور کنیم. از شهر A به شهر B، ۳ راه و از شهر B به شهر C، ۴ راه وجود دارد. چون قرار است از هر مسیر حداکثر یک بار عبور کنیم، بنابراین در مسیر برگشت یکی از جاده‌ها را در هر بخش کم می‌کنیم.

$$\text{تعداد راه‌ها} = 3 \times 4 \times 3 \times 2 = 72$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

۸۳- گزینه «۱»

(نسترن صمدی)

با توجه به شرایط مسئله بسته‌های زیر را می‌توان در نظر گرفت.

m o b i l

$$4! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 24$$

توجه داشته باشید که در بسته **bi** جابه‌جایی نداریم.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

۸۴- گزینه «۴»

(نسترن صمدی)

تعداد زیرمجموعه‌های دو عضوی مجموعه $\{2, 4, 5, 6\}$ را پیدا می‌کنیم و عضو ۳ را به آن‌ها اضافه می‌کنیم تا زیرمجموعه‌های سه عضوی شامل عضو ۳ و فاقد عضو ۱ ساخته شود. بنابراین:

$$\binom{4}{2} = \frac{4!}{2!2!} = 6$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۸۵- گزینه «۲»

(نسترن صمدی)

چون گفته شده عدد از ۴۰۰۰ بزرگتر باشد، پس رقم اول می‌تواند یکی از ارقام ۴، ۵، ۶، ۷، ۸ و ۹ باشد و چون نباید از ارقام ۱ و ۳ استفاده کنیم، برای رقم بعدی ۷ انتخاب وجود دارد و به همین ترتیب رقم‌های دهگان و یکان را انتخاب می‌کنیم. بنابراین:

$$6 \times 7 \times 6 \times 5 = 1260$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

۸۶- گزینه «۳»

(نسترن صمدی)

چون پاسخگویی به دو سؤال اول اجباری است، کفایت از بین ۸ سؤال باقی‌مانده ۳ سؤال را انتخاب کنیم. بنابراین:

$$\binom{8}{3} = \frac{8!}{5!3!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{5! \times 3 \times 2 \times 1} = 8 \times 7 = 56$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۸۷- گزینه «۱»

(نسترن صمدی)

از ۶ خانواده، ۳ خانواده را انتخاب می‌کنیم، سپس برای هر خانواده انتخاب شده ۲ حالت (زن یا شوهر) وجود دارد. بنابراین تعداد حالت‌های ممکن برابر

$$\binom{6}{3} \times 2 \times 2 \times 2 = 160$$

است با:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۸۸- گزینه «۲»

(مهدی نصیری)

اگر n نقطه متمایز روی محیط یک دایره قرار داشته باشند، می‌توان

مثلاً متمایز ساخت که ۳ رأس آن از بین n نقطه انتخاب شده

$$\binom{n}{3} \text{ باشد. بنابراین:}$$

$$\Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)}{3!} = 20 \Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)}{6} = 20$$

$$\Rightarrow n(n-1)(n-2) = 6 \times 20 = 6 \times 5 \times 4$$

$$\underline{n} \text{ طبیعی است} \Rightarrow n = 6$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۸۹- گزینه «۳»

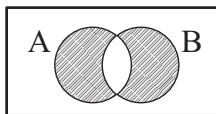
(علیرضا عبیدی)

عبارت «یا» به معنای اجتماع در مجموعه است.

عبارت A یا B رخ دهد ولی همزمان A و B رخ ندهد، یعنی اشتراک دو

مجموعه را از اجتماع دو مجموعه کم کنیم: $(A \cup B) - (A \cap B)$

که نمودار آن به صورت زیر است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

۹۰- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

تعداد کل مهره‌ها برابر ۱۰ تا و تعداد مهره‌های سبز یا آبی ۸ تا است.

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{\binom{5}{1} + \binom{3}{1}}{\binom{10}{1}} = \frac{5+3}{10} = \frac{8}{10} = \frac{4}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱)

۹۱- گزینه «۱»

(معمد اصلائی)

چون برای هر دست دادن ۲ نفر لازم است، پس:

$$\binom{n}{2} = 10 \Rightarrow \frac{n(n-1)}{2} = 10 \Rightarrow n(n-1) = 20$$

$$\Rightarrow n(n-1) = 5 \times 4 \Rightarrow n = 5$$

یعنی همکاران در ابتدا ۵ نفر بوده‌اند. وقتی ۲ نفر به آن‌ها اضافه شود، تعداد

$$\binom{7}{2} = \frac{7 \times 6}{2} = 21$$

همکاران ۷ نفر می‌شود. پس داریم:

یعنی نسبت دست دادن‌ها $\frac{21}{10} = 2/1$ برابر خواهد شد.

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۹۲- گزینه «۱»

(معمد اصلائی)

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - 0/3 = 0/7$$

چون A و B ناسازگارند، پس $A \cap B = \emptyset$ بوده و داریم:

$$P(A \cap B) = 0$$

$$\Rightarrow P(A \cup B) = P(A) + P(B)$$

$$\Rightarrow 0/8 = 0/7 + P(B) \Rightarrow P(B) = 0/1$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۹۳- گزینه «۳»

(معمد بفریانی)

احتمال قبول شدن را با $P(A)$ و احتمال قبول نشدن را با $P(A')$ در نظر می‌گیریم. طبق اطلاعات مسئله داریم:

$$P(A) = \frac{2}{5} + P(A')$$

$$P(A) + P(A') = 1 \Rightarrow \frac{2}{5} + P(A') + P(A') = 1$$

$$\Rightarrow 2P(A') = 1 - \frac{2}{5} \Rightarrow P(A') = \frac{\frac{3}{5}}{2} = \frac{3}{10}$$

$$\Rightarrow P(A) = 1 - \frac{3}{10} = \frac{7}{10} \Rightarrow \frac{P(A)}{P(A')} = \frac{10/7}{3/10} = \frac{100}{21} = \frac{10}{3}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۷)

۹۴- گزینه «۴»

(کورش دوردی)

برای آنکه حداکثر یک مهره سفید انتخاب شود، یا «یک مهره سفید و ۲ مهره سیاه» یا «هر سه مهره را سیاه» انتخاب کنیم.

$$\binom{4}{1} \times \binom{5}{2} + \binom{5}{3}$$

$$= 4 \times \frac{5!}{2! \times 3!} + \frac{5!}{3! \times 2!} = 4 \times \frac{5 \times 4 \times 3!}{2 \times 1 \times 3!} + \frac{5 \times 4 \times 3!}{3! \times 2 \times 1} = 4 \times 10 + 10 = 50$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۹۵- گزینه «۲»

(معمد رضا سپوردی)

اگر قرار باشد از ۳ موش بیمار، یک موش سیاه باشد، پس باید دو موش دیگر سفید باشند، بنابراین داریم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{\binom{5}{1} \binom{7}{2}}{\binom{12}{3}} = \frac{5 \times \frac{7!}{2! \times 5!}}{\frac{12!}{3! \times 9!}} = \frac{5 \times \frac{7 \times 6 \times 5!}{2 \times 5!}}{\frac{12 \times 11 \times 10 \times 9!}{6 \times 9!}}$$

$$P(A) = \frac{105}{220} = \frac{21}{44}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۹۶- گزینه «۲»

(معمد رضا سپوردی)

چون دو فرزند اول دختر می‌باشد، پس باید احتمال آنکه از چهار فرزند باقی‌مانده دقیقاً دو فرزند پسر باشد را محاسبه کنیم:

$$n(S) = 2^4 = 16$$

$$n(A) = \binom{4}{2} = \frac{4!}{2! \times 2!} = \frac{4 \times 3 \times 2!}{2 \times 1 \times 2!} = 6$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{16} = \frac{3}{8}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۹۷- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

اگر داده‌های دورافتاده داشته باشیم، میانگین و انحراف معیار شاخص‌های مناسبی برای توصیف داده‌ها نخواهند بود و بهتر است که از میانه و دامنه میان‌چارکی استفاده کنیم.

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

۹۸- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

در گام دوم از چرخه آمار در حل مسائل «طرح و برنامه‌ریزی» تبدیل اطلاعات کیفی به کمی، انتخاب معیار اندازه‌گیری مناسب انجام می‌شود. علاوه بر آن اندازه نمونه، چگونگی انتخاب نمونه و شیوه تحلیل داده‌ها تصمیم‌گیری می‌شود.

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

۹۹- گزینه «۲»

(معمد بفریانی)

در این نمودار، بلندی مستطیل برابر میانگین و میله خطا نشان‌دهنده انحراف معیار است. هرچه انحراف معیار کمتر باشد، پراکندگی داده‌ها کمتر است. بنابراین با توجه به نمودار داریم:

$$\bar{x}_A = 12, \sigma_A = 3 \Rightarrow \sigma_A^2 = 9$$

$$\bar{x}_B = 13, \sigma_B = 1 \Rightarrow \sigma_B^2 = 1$$

در نتیجه پراکندگی کلاس B کمتر است.

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای فنی، صفحه‌های ۳۴ تا ۴۴)

۱۰۰- گزینه «۴»

(مهمبر بفرایی)

برای الگوی داده شده جمله $a_n = 2^{n-1}$ را می‌توان به صورت $a_n = 2^{n-1}$ نوشت. در رابطه بازگشتی بدیهی است که $a_1 = 1$ و چون هر جمله ۲ برابر جمله قبلی است، پس:

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۲)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۰۱- گزینه «۴»

(سمیه قان‌بینلی)

مجله «بهار» به مدیریت میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی، مجله‌های «دانشکده» و «نوبهار» به مدیریت ملک‌الشعراى بهار و روزنامه «قرن بیستم» به همت میرزاده عشقی منتشر شده‌اند.

«شمس‌الدین و قمر» رمانی از میرزا حسن‌خان بدیع و «تاریخ بیداری ایرانیان» اثر ناظم‌الاسلام کرمانی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۰)

۱۰۲- گزینه «۳»

(سمیه قان‌بینلی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صبا از شاعرانی بود که در دوره بازگشت به تقلید از شاعران سبک خراسانی قصیده‌سرایی می‌کردند.

گزینه «۲»: نشاط هرچند قصاید بلندی داشت، اما از نظر غزل‌سرایی در بین هم‌روزگاران خود کم‌نظیر بود.

گزینه «۴»: گلشن صبا به تقلید از بوستان سعدی سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۷)

۱۰۳- گزینه «۱»

(عارف‌سادات طباطبایی‌نژاد)

شاعران دوره بیداری، نسبت به کاربرد جملات و ترکیب‌های زبانی، بی‌توجه بودند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

۱۰۴- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا امیری)

چهره «لف ۱»، زلف «لف ۲»، نور «نشر ۱» و ظلم «نشر ۲».

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۱۰۵- گزینه «۴»

(مهمبر مهرثی)

بیت «د»: تضاد: «لفظ» و «معنی»

بیت «ب»: تلمیح: اشاره به داستان طوفان نوح و کشتی ایشان، اشاره به داستان حضرت خضر (ع)

بیت «الف»: تناقض: خلوت داشتن در انجمن (مجلس)، تناقض است.

بیت «ج»: تشبیه: سخن به آفتابی تشبیه شده که مغرب آن گوش و مشرقش دهان است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۰۶- گزینه «۴»

(ویدر رشازاده)

تناقض: غم بودن نشاط (نشاط و غم در یک چیز واحد ذکر شده‌اند، بنابراین تناقض است و نه تضاد) / موازنه: کلمات دو مصراع در مقابل هم، دارای سجع متوازن و متوازی هستند. / مراعات نظیر: «شراب» و «مینا» / تشبیه: شراب ← خون

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۰۷- گزینه «۲»

(تسرین حق‌پرست)

بیت گزینه «۲» دارای سه اختیار حذف همزه است: بیمار از، از ایشان، دینار آمدند.

حذف همزه در سایر ابیات:

گزینه «۱»: کیان اندر، اندر آورد: دو حذف همزه

گزینه «۳»: ببرد از، شیرگیر آسان: دو حذف همزه

گزینه «۴»: فاقد حذف همزه

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۳۹)

۱۰۸- گزینه «۳»

(مهمبر مهرثی)

وزن بیت «الف»: مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل (مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن)

وزن بیت «ب»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

وزن بیت «ج»: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

وزن بیت «د»: مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل (مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۰۹- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا امیری)

اف	سو	ن	م	سی	ح	بر	ت	می	خا	نم
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	-
اف	سو	س	ک	کا	ر	گر	ن	می	آ	ید

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۱۰- گزینه «۲»

(مهمبر اصغرثی)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: جان‌فشانی در راه آزادی

مفهوم بیت گزینه «۲»: ارزشمند دانستن آزادی

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۳۵)

۱۱۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در ایجاد نهضت بازگشت ادبی عواملی چون توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق شاعری و مدح، ضعیف شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه و غارت کتابخانه اصفهان توسط افغان‌ها که باعث شد تعدادی از کتاب‌های کتابخانه به دست مردم بیفتد و ارتباط مجدد اهل ذوق با ادب کهن برقرار شود، تأثیر داشتند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه ۱۱۳)

۱۱۲- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

سادگی و روانی از بارزترین شاخصه‌های زبان شعر عصر بیداری است. شعر این دوره به دلیل موقعیت اجتماعی و انقلابی، قابل فهم برای عوام است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۱۳- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

بیت الف) بیت تلمیح ندارد. / تشبیه: هم چو نوروزی

بیت د) بیت استعاره ندارد. / مصراع دوم تضمین است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۱۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

در گزینه «۴» زلف و عارض به ترتیب لفظ ۱ و ۲ هستند و در ادامه صبح و شام به ترتیب نشر ۲ و ۱ هستند. می‌بینیم که لفظ ۱ با نشر ۲ و لفظ ۲ با نشر ۱ مرتبط است. این یک لفظ و نشر نامرتب یا مشوش است.

همچنین کلمات شب و روز - زلف و عارض - صبح و شام با هم مراعات نظیر دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ساقی و مستان مراعات نظیر دارند. در این بیت لفظ و نشر وجود ندارد.

گزینه «۲»: دریا و سیل مراعات نظیر دارند. در این بیت لفظ و نشر وجود ندارد.

گزینه «۳»: میخانه و شراب و مستان مراعات نظیر دارند. بیت لفظ و نشر ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، ترکیبی)

۱۱۵- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تضاد: خوش - احزان / تشبیه: گلشن احزان

گزینه «۳»: تضاد: برتری - سرنگونی / تشبیه: منصب اقبال

گزینه «۴»: تضاد: غم - عیش، خنده و گریه / تشبیه: چو شمع

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۱۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند در هجای نهم مصراع دوم / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای دهم مصراع دوم

گزینه «۲»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای هشتم مصراع اول

گزینه «۴»: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند در هجای یازدهم مصراع دوم /

حذف همزه در هجای دوازدهم مصراع دوم

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۴)

۱۱۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

گف	تم	ک	با	ت	شم	ع
گف	تا	ک	سی	م	گون	م
ط	رب	تا	ب	نا	ک	نیست
ه	گی	تی	ف	رو	ز	هم

هجای نهم مصراع اول بیت گزینه «۱»، هجای دهم مصراع اول و هجای نهم مصراع دوم بیت گزینه «۳» و هجای نهم مصراع دوم گزینه «۴» اختیار تغییر کمیت مصوت دارند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

۱۱۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

وزن صحیح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفاعن فعلاتن مفاعن فعلاتن

گزینه «۲»: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

گزینه «۳»: مستفعل فاعلات مستفعل (مفعول مفاعن مفاعیلن)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۱۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سه بیت دیگر نغی تقلید است؛ اما در بیت گزینه «۴»، مفهوم بیت حول شکایت عاشق از معشوق می‌گردد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفعول، صفحه ۴۶)

۱۲۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

مضمون مشترک ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» بیان رنج و محرومیت مردم و طبقه کارگر و کشاورز و ... است، اما در بیت گزینه «۴» به موضوع «ترتیب» به عنوان یکی از موضوعات ادبیات عصر بیداری اشاره شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و مفعول، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

عربی زبان قرآن (۳)

۱۲۱- گزینه ۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)
«لکل اختراع علمیّ وجهان»: هر اختراع علمی دو جنبه دارد (رد سایر گزینه‌ها) / «فعلینا أن نستفید»: پس ما باید استفاده کنیم (بهره ببریم) (رد گزینه ۱) / «تیسیر حیاة الإنسان»: برای آسان کردن زندگی انسان (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
(عربی (۳)، ترمیمه)

۱۲۲- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم شیروزی)
«قُلْتُ فی نفسی»: با خود گفتم / «لیتینی»: کاش من (رد گزینه ۴) / «أستطیع»: بتوانم (لیت + مضارع، به صورت مضارع التزامی فارسی ترجمه می‌شود) (رد گزینه ۳) / «أن أساعِدَ»: یاری برسانم (رد گزینه ۳) / «فی المَجالات العلمیّة»: در زمینه‌های علمی (رد گزینه ۳) / «و هم مشتاقون إلی»: (جمله حالیه) در حالی که آنان مشتاقند به (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «القیام بهذا العمل»: انجام این کار (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
(عربی (۳)، ترمیمه)

۱۲۳- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم شیروزی)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «إن» به صورت «که» ترجمه شده و نادرست است.
گزینه ۳: لفظ «قطعاً» باید در ابتدای جمله بیاید، زیرا برای تأکید بر روی کلّ جمله است.
گزینه ۴: لفظ «بی‌شک» باید ابتدای جمله بیاید و کلّ جمله بعد از خود را تأکید کند.
(عربی (۳)، ترمیمه)

۱۲۴- گزینه ۴»

(مسین رشایی)
معنای بیت صورت سؤال این است که: «هرکس بالارفتن از کوه‌ها را دوست ندارد، برای همیشه درون چاله‌ها خواهد زیست!»؛ این بیت بر بلندمندی تأکید دارد و با گزینه ۴ که دارای مفهوم عدم تعلق و وابستگی است، تناسبی ندارد.
(عربی (۳)، مفهوم)

۱۲۵- گزینه ۱»

(ولی برهی - ابهر)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: «الإستعانة» و «الشدائد» باید به صورت «الإستعانة» و «الشدائد» باشند.
گزینه ۳: «المُتفرِّجونَ» باید به صورت اسم فاعل (المُتفرِّجونَ) به کار رود.
گزینه ۴: «یطالِخُ» فعل مضارع معلوم از باب مفاعلة و بدین شکل صحیح است. هم‌چنین «مُجدِّینَ» باید به صورت مثنی (مُجدِّینَ) بیاید، چون حال و مرجع آن «ابراهیم و زمیله» است که مثنی مذکر هستند.
(عربی (۳)، ضبط حرکات)

۱۲۶- گزینه ۴»

(سید ممدعلی مرتضوی)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «اسم مفعول» نادرست است. دقت کنید «المُطالعة» به معنی «مطالعه کردن» مصدر از باب مفاعلة است.
گزینه ۲: «مزید ثلاثی...» نادرست است.
گزینه ۳: «مصدره علی وزن: إنفعال» نادرست است. فعل «لا تمتنعوا» از باب «افتعال» است.
(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب)

۱۲۷- گزینه ۳»

(سید ممدعلی مرتضوی)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «اسم مفعول» نادرست است. «المؤمن» اسم فاعل است.
گزینه ۲: «مؤنث، علی وزن: فُعلی» نادرست است. دقت کنید «الأعلی» اسم تفضیل مذکر بر وزن «أفعل» است.
گزینه ۴: «مبني» نادرست است. «معرب» صحیح است.
(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب)

۱۲۸- گزینه ۳»

(عمار تاج‌بفش)
«کان» به معنی «نزدیک بود»، «لعلّ» به معنی «شاید» و «لیت» به معنی «کاش» است، این سه، دلالت بر آن دارند که فعل جمله به‌طور قطعی به وقوع نپیوسته است، اما در گزینه ۳، فعل «اقترب» به معنی «نزدیک شد» و «یتهیئون» به معنی «آماده می‌شوند» کاملاً به وقوع پیوسته‌اند.
(عربی (۳)، انواع جملات)

۱۲۹- گزینه ۱»

(ممدرضا سوری)
«آیا نمی‌دانی که انسان گرمی آفریده شده است!»؛ در این عبارت «مکرمّاً: گرمی» حال (قید حالت) است.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «مسروراً» خبر «کان» است و حال نیست. (دقت کنید جمله بدون حضور «مسروراً» ناقص می‌شود، پس نمی‌تواند حال باشد).
گزینه ۳: «مُخلصین» مفعول (مفعول دوم) است و حال نیست.
گزینه ۴: «مُرشداً» صفت برای «نَبیّاً» است و حال نیست.
(عربی (۳)، حال)

۱۳۰- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیروزی)
صورت سؤال، جمله‌ای را خواسته که برای بیان حالت یک اسم معرفه آمده باشد؛ به عبارت دیگر، باید جمله حالیه را بیابیم.
جمله «و هم راجون» در حالی که آنان امیدوارند» حال جمله اسمیه است که حالت اسم معرفه «المزارعون: کشاورزان» را توضیح می‌دهد.
(عربی (۳)، حال)

۱۳۱- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

«لا أَمَلَ ل...»: هیچ آرزویی ندارد / «من يتكلم عن»: کسی که از ... صحبت می‌کند / «آماله»: آرزوهایش / «لا يُحاول»: تلاش نمی‌کند / «فی حیاته»: در زندگیش (رد گزینه ۴) / «لأنَّ»: زیرا، چون / «الأقوال»: گفته‌ها، سخن‌ها / «لا تُحقَّق»: محقق نمی‌کنند (دقت کنید فعل، متعدی است) (رد گزینه‌های ۴ و ۲) / «الآمال»: آرزوها

«در زندگی خود» در جای نامناسبی در ترجمه قرار گرفته است. (رد گزینه ۳) (عربی (۳)، ترجمه)

۱۳۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

«لا شيء» (لای نفی جنس): هیچ چیزی نیست (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «أحسَنُ» (اسم تفضیل): بهتر / «مِنَ النُّقُوشِ وَ الرِّسُومِ وَ التَّمائِيلِ» (هر سه جمع مکسرند): از نقش‌ها و نقاشی‌ها و مجسمه‌ها / «لِيُشَجِّعَنَا»: برای این که ما را تشویق کند (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «إلى كشف الحضارات القديمة»: به کشف تمدن‌های قدیم

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۳۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

«لیت»: ای کاش (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «يعرفون»: بدانند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أَنَّ الطالب المجتهد»: که دانشجوی (دانش‌آموز) کوشا (تلاشگر) / «يقدر»: می‌تواند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أَنْ يَعْوِضَ»: جبران کند / «بالاتجاهد»: با تلاش

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۳۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

ترجمه صحیح عبارت گزینه «۴»: «پس آنان یک قدم به جلو نمی‌روند!» (عربی (۳)، ترجمه)

۱۳۵- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

«تنها حیوان پستانداری است»: هو الحيوان اللَّبُونُ الوحيد

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لِخَفَّاشِ الْوَدَى... خفّاشی که...» نادرست است. «و هو قادر» ساختار حال جمله اسمیه است، در حالی که در صورت سؤال «در حالی که» استفاده نشده است.

گزینه «۲»: «لا يقدر» منفی است، در حالی که در صورت سؤال چنین نیست. «الحيوان الوحيد اللَّبُونُ» یعنی «حیوان تنها پستاندار» و نادرست است.

گزینه «۴»: «و هو قادر» ساختار جمله حالیه است و نادرست است (مثل گزینه ۱) همچنین «لیس: نیست» در صورت سؤال وجود ندارد.

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۳۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

«لاهتمام» اسمی مفرد و مذکر و مصدر باب افتعال و معرب و معرف بآل است و محل اعرابی آن هم مبتدا است و اعرابش هم مرفوع است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»: (معرفه ...)، در گزینه «۲»: (اسم تفضیل) و در گزینه «۳»: (مبنی) نادرست‌اند.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب)

۱۳۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

در گزینه «۱»، دو فعل «أقام: برپا کرد» و «أسّس: تأسیس کرد» با هم مترادف هستند.

(عربی (۳)، واژگان)

۱۳۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

از میان حروف مشبّهة بالفعل حرف «لکن: ولی، اما» برای «از بین بردن ابهام» از جمله ماقبل به کار می‌رود که معادل عربی آن «إزالة الإبهام» است.

(عربی (۳)، انواع جملات)

۱۳۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

سؤال گزینه صحیح درباره «لا»ی نفی جنس را می‌خواهد. همان‌طور که می‌دانید اسمی که بعد از «لا»ی نفی جنس قرار می‌گیرد، نباید «ال» و «تنوین» داشته باشد و همیشه حرکت حرف آخر آن به صورت فتحه است، با این توضیحات تنها گزینه «۴» (لا شعب) گزینه درست است. در گزینه «۱» «حیاء» تنوین گرفته است و نادرست است. در گزینه «۲» «العزّة» چون «ال» گرفته است نادرست است و در گزینه «۳» «لا أتذکر: به یاد نمی‌آورم» حرف «لا» بر سر فعل آمده است، در حالی که «لا»ی نفی جنس بر سر «اسم» می‌آید.

(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه ۹)

۱۴۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

در این گزینه جمله اسمیه «و أنتم مُشفقون علیهم» حال است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب «مسروراً»، «راغبین» و «حامله» حال مفرد هستند.

(عربی (۳)، حال)

تاریخ (۳)

۱۴۱- گزینه «۳»

(علی‌ممد کریمی)
با جنگ جهانی اول تغییرات شگرفی در دنیا ایجاد شد و هندسه سیاسی بخش‌های بزرگی از دنیا تغییر کرده و صورت تازه‌ای گرفت.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون برید و معاصر، صفحه ۸۶)

۱۴۲- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)
روسیه به چند دلیل با نهضت مشروطه ایران مخالفت می‌کرد:
۱- جلوگیری از نفوذ انگلیس که در لباس مشروطه‌خواهی، از مشروطه‌طلبان حمایت می‌کرد؛
۲- کمک به محمدعلی‌شاه که طرفدار روس بود؛

۳- پیشگیری از قیام ملت‌های منطقه قفقاز برای گرفتن آزادی، تحت‌تأثیر پیروزی مشروطه‌خواهان در ایران.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۷۰)

۱۴۳- گزینه «۳»

(علی‌ممد کریمی)
در عصر قاجار، تجار داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی در شهرهای تبریز و اراک کارگاه‌های کوچک و بزرگ فرش دایر کرده بودند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۵۳)

۱۴۴- گزینه «۱»

(میلاد باغ‌شیفی)
ایران در عهدنامه گلستان از داشتن کشتی جنگی در دریای کاسپی (خزر) محروم شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۴۳)

۱۴۵- گزینه «۲»

(میلاد باغ‌شیفی)
در ماجرای بانک استقراضی روس، آیت‌الله سیدمحمد طباطبایی و سیدعبدالله بهبهانی و روحانی دیگری به نام میرزا مصطفی آشتیانی، به همراه مردم تهران در یک شورش عمومی، ساختمان مذکور را با خاک یکسان کردند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۶۶)

۱۴۶- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)
روسیه در قرن ۱۹م با وجود اینکه از نظر علمی و فرهنگی به مراتب از کشورهای اروپای مرکزی و غربی عقب‌مانده‌تر بود، قدرت نظامی خود را به‌طور فوق‌العاده‌ای تقویت کرد و نسبت به همسایگان خود سیاست توسعه‌طلبانه‌ای در پیش گرفت.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون برید و معاصر، صفحه ۷۸)

۱۴۷- گزینه «۲»

(علی‌ممد کریمی)
واحد نظامی حرفه‌ای بریگاد قزاق بیشتر به عنوان نیروی نگهبان شخص شاه و خاندان سلطنت و دفع‌کننده شورش‌ها و اعتراض‌های داخلی عمل می‌کرد و در حفظ مرزها و مقابله با هجوم خارجی کارایی چندانی نداشت.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۴۰)

۱۴۸- گزینه «۲»

(میلاد باغ‌شیفی)
نتیجه سیاسی ضرورت نوگرایی و جبران عقب‌ماندگی کشور در عصر ناصرالدین شاه قاجار که وی از آن به شدت وحشت داشت، کاهش قدرت و اختیارات نامحدود شاه بود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۳۶)

۱۴۹- گزینه «۲»

(میلاد باغ‌شیفی)
انگلستان با تحمیل قرارداد گلداسمیت، مناطقی از سیستان و بلوچستان را از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کردند که خود بر آن فرمان می‌راندند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۴۴)

۱۵۰- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)
در زمان فتحعلی‌شاه و محمدشاه، به سبب اختلافات مرزی، بدرفتاری عثمانیان با زائران ایرانی عتبات عالیات و مشکلات تجاری، تنش‌هایی میان دو کشور ایران و عثمانی بروز کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۴۶)

۱۵۱- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)
جنگ داخلی آمریکا موجب افزایش تولید و صادرات پنبه از ایران به روسیه در عصر قاجار شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۵۱)

۱۵۲- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

دارالفنون یکی از مدارسی بود که با هدف آموزش علوم مختلف و فنون جدید به دانشجویان ایرانی، در داخل کشور و با ایده و پیگیری امیرکبیر، تأسیس شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۱۵۳- گزینه «۳»

(علی‌محمد کریمی)

روزنامه‌های «عروة‌الوثقی»، «اختر»، «قانون»، «حبل‌المتین»، «حکمت» و «ثریا» از مشهورترین روزنامه‌های فارسی‌زبان بودند که در خارج از کشور چاپ و وارد ایران می‌شدند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۶۳)

۱۵۴- گزینه «۲»

(علی‌محمد کریمی)

اولین نشانه‌های اندیشه‌های نوین در ایران، در سفرنامه‌های عهد قاجار مشاهده می‌شود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۶۳)

۱۵۵- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

رهبری اعتراضات مردم در جریان اقدام نوز بلژیکی را آیت‌الله سید عبدالله بهبهانی به عهده داشت.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۶۶)

۱۵۶- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)

مهاجرت روحانیون و مردم به شهر ری و تحصن در صحن حضرت عبدالعظیم که به مهاجرت صغری مشهور است، اولین مرحله اتحاد نیروهای ضد استبداد بود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۶۷)

۱۵۷- گزینه «۳»

(میلاد باغ‌شینی)

انگلستان و روسیه با بستن معاهده ۱۹۰۷ م. به اختلافات خود در ایران، افغانستان و تبت پایان دادند و اتفاق سه‌گانه (مثلث) را در برابر اتحاد سه‌گانه به وجود آوردند.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون برید و معاصر، صفحه ۸۲)

۱۵۸- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

درگیری داخلی در روسیه، باعث ضعف این کشور در جبهه جنگ جهانی اول با متحدین می‌شد؛ به همین دلیل دولت آلمان به تقویت معترضان پرداخت و به رهبران تبعیدی بلشویک کمک کرد تا به روسیه بازگردند و به این شورش‌ها دامن بزنند.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون برید و معاصر، صفحه ۸۵)

۱۵۹- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

با نزدیک شدن ارتش روسیه به تهران، شماری از میلیون، شامل برخی از نمایندگان مجلس شورای ملی، وزیران و شخصیت‌های مذهبی، به کرمانشاه مهاجرت نمودند و دولت موقت ملی را در آن شهر تأسیس کردند، اما به دنبال شکست سپاه عثمانی از نیروهای اتفاق مثلث، دولت موقت فروپاشید و اعضای آن پراکنده شدند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۸۸)

۱۶۰- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

به موجب قرارداد ۱۹۱۹، مسئولیت تجدید سازمان و ایجاد ارتش یکپارچه ایران و تأمین اسلحه و تدارکات آن به افسران انگلیسی داده می‌شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۹۰)

جغرافیا (۳)

۱۶۱- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

هسته اولیه، مکانی است که مردم برحسب نیاز آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآورده‌اند. در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل طبیعی بیشترین نقش را داشته‌اند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲)

۱۶۲- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

موقعیت یک شهر یا روستا، وضعیت آن نسبت به پدیده‌های پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه را بیان می‌کند. موقعیت یک سکونتگاه نقش مهمی در ادامه حیات یا گسترش آن و یا حتی زوال و نابودی آن دارد. نزدیکی روستای مذکور به چشمه آب، موقعیت مناسبی را برای رونق گردشگری و مشاغل مربوط به آن فراهم کرده است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳)

۱۶۳- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

به‌طور کلی در شهرها، خانه‌ها و مغازه‌ها و فضاهای صنعتی به هم فشرده‌ترند و فعالیت‌های متنوع در فضاهای محدودتری متراکم شده‌اند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۶)

۱۶۴- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

هاملت ← روستا ← شهر کوچک ← شهر متوسط ← شهر منطقه‌ای ← پایتخت

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۷)

۱۶۵- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

امروزه جمعیت شهرنشین جهان بر جمعیت روستانشین پیشی گرفته است و پیش‌بینی می‌شود که تا سال ۲۰۵۰ میلادی، این نسبت به حدود ۶۶ درصد برسد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۰)

۱۶۶- گزینه «۴»

(مهمعلی فطیبی بایگی)

مادرشهر (متروپل) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است. معمولاً به مادرشهر، کلان‌شهر نیز گفته می‌شود. برخی معتقدند کلان‌شهر ترجمه و معادل واژه مگاسیتی است و به شهرهایی با بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت اطلاق می‌شود. در ایران، طبق مصوبه شورای عالی معماری و شهرسازی، به شهرهایی که بیش از ۱ میلیون نفر جمعیت داشته باشند، کلان‌شهر گفته می‌شود.

با افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های آن‌ها، به تدریج، منطقه مادرشهری به وجود می‌آید.

در نتیجه گسترش فوق‌العاده زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل‌ونقل، زنجیره‌ای از مادرشهرها یا کلان‌شهرها پدید آمده‌اند که به آن‌ها مگالاپلیس گفته می‌شود. برخی، مگالاپلیس را منطقه ابرشهری نامیده‌اند.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۱۶۷- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، در برخی روستاها، شهرنشینان به سرمایه‌گذاری و خرید زمین‌های کشاورزی به منظور ایجاد کشت تجاری اقدام کردند و در نتیجه آن روستانشینی کاهش یافت.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۷)

۱۶۸- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

پس از انقلاب اسلامی نیز مهاجرت از روستا به شهر و از شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ ادامه یافت.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۶۹- گزینه «۲»

(مهمعلی فطیبی بایگی)

یکی از پدیده‌های ناشی از نظام سرمایه‌داری، نابرابری فضایی است. در بیشتر شهرها امکانات و خدمات شهری به‌طور عادلانه و متوازن توزیع نشده‌اند و بین مناطق برخوردار و مرفه و مناطق محروم تفاوت‌های چشمگیری از نظر فضای جغرافیایی مشاهده می‌شود.

یکی از راه‌های حل مشکل اشتغال شهری، توسعه امکانات گردشگری برای جذب گردشگر و ایجاد شغل است.

افزایش نظارت و نصب دوربین‌های مداربسته در نقاط مختلف شهر، بهبود روشنایی معابر و بازسازی محله‌های فرسوده و مخروبه از جمله کارهایی است که می‌توان برای حل مشکل امنیت شهری و آسیب‌های اجتماعی انجام داد.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲۱، ۲۲ و ۲۴)

۱۷۰- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

مطالعه کاربری زمین یا کاربری اراضی، یکی از بخش‌های مهم برنامه‌ریزی شهری است.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۸)

۱۷۱- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

بیشتر روستاییان با مسائلی چون نداشتن مالکیت زمین، کمبود زمین، یکپارچه‌نبودن و قطعه‌قطعه‌بودن زمین‌های کشاورزی و نداشتن سرمایه لازم برای کشت تجاری و سودآور دست‌به‌گریبان‌اند.

در برخی زمین‌ها میزان تولید پایین و در حد رفع نیازهای داخلی روستاهاست. روستاییان به دلیل عدم دسترسی به بازارها اغلب گرفتار واسطه‌ها می‌شوند و مجبورند محصولاتشان را با قیمت بسیار کم به آن‌ها بفروشند.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۱)

۱۷۲- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بخش اول مربوط به توجه به عدالت در توسعه و بخش دوم به توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق کشور اشاره دارد.

گزینه «۲»: قسمت اول به توجه به نیازهای حال و آینده اشاره دارد.

گزینه «۴»: بخش دوم توزیع متوازن جمعیت را بیان می‌کند.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۶)

۱۷۳- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

بسیاری از اطلاعاتی که با آن‌ها سروکار داریم، به‌نحوی با موقعیت مکانی ارتباط دارند و داده‌ها و اطلاعات دو مؤلفه دارند: موقعیت جغرافیایی دارند (گزینه‌های ۱، ۲ و ۴) و دارای ویژگی‌هایی هستند (گزینه ۳).

(بغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های بغرافیا، صفحه ۳۸)

۱۷۴- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

۱) اختراع موتور بخار تحول بزرگی در حمل‌ونقل آبی و ریلی به وجود آورد.
۲) در اوایل قرن نوزدهم، قطارها در بین شهرهای انگلستان به حرکت درآمدند و این کشور را به زادگاه قطار تبدیل کردند.

۳) بعدها با کشف و استخراج نفت و استفاده از آن به‌جای زغال‌سنگ، سرعت و کارایی وسایل حمل‌ونقل بیشتر شد.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا حمل‌ونقل، صفحه ۴۲)

۱۷۵- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

الف) اهمیت سیاسی و دفاعی

ب) اهمیت اجتماعی

(بغرافیا (۳)، بغرافیا حمل‌ونقل، صفحه ۴۴)

جامعه‌شناسی (۳)

۱۸۱- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع بر روش علوم، تأکید کردند. آن‌ها روش تجربی را تنها روش کسب علم دانستند و گفتند که همه علوم باید از یک روش یعنی روش تجربی استفاده کنند. آن‌ها با این گفته به تدریج به این برداشت دامن زدند که فقط علم تجربی، علم است. آنان سایر علوم مانند فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی دانستند و علوم انسانی و اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی کردند.

دانش عمومی، گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست. ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم؛ بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم.

(پایه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۳، ۴، ۵ و ۷)

۱۸۲- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

الف) مطابق با دیدگاه دوم درباره دانش، دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانش است.

ب) تعارض در ذخیره دانشی جوامع است که دانش علمی دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

ج) دانش علمی با بروز یک مسئله در جامعه شکل می‌گیرد و رشد می‌یابد.

(پایه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۵ تا ۸)

۱۸۳- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

- جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، آن را در اختیار ما قرار می‌دهد ← شناخت عمومی

- گاهی با دست برداشتن از بخشی از راهنمای زندگی به نفع بخشی دیگر حل می‌شود. ← تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی در یک جهان اجتماعی

- هر فرد، گروه و امت جامعه و قومی آن را دارد ← ذخیره دانشی

- علت تعاریف متفاوت از دانش علمی ← هویت فرهنگی

(پایه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۴ تا ۶)

۱۸۴- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

الف) برتری دانش تجربی بر دانش عمومی را بی‌اعتبار می‌داند.

ب) دانش علمی در دانش عمومی ریشه دارد و امکان انتقاد از آن را نیز دارد.

ج) دانش علمی باید از ورود دانش عمومی به قلمرو خود جلوگیری کند.

(پایه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه ۸)

۱۸۵- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

همه موارد با متن صورت سؤال مرتبط است به جز گزینه «۳»، زیرا: اگر این آگاهی‌ها و شناخت‌های عمومی (دانش عمومی یا حاصل از زندگی) وجود نداشته باشد، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود و جهان اجتماعی فرومی‌ریزد.

(پایه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه ۳)

۱۷۶- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

حمل‌ونقل جاده‌ای از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر راه و توقف در ایستگاه‌های متعدد انعطاف بیشتری نسبت به سایر شیوه‌های حمل‌ونقل دارد، احداث پایانه‌ها در این شیوه کم‌هزینه‌تر است و نسبت به سایر شیوه‌ها قابلیت جابه‌جایی تعداد کمتری مسافر را دارد.

(پهراپیا (۳)، پهراپیا عمل‌ونقل، صفحه ۳۵)

۱۷۷- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

در حمل‌ونقل ریلی که برای مسافت‌های متوسط و نسبتاً طولانی مناسب است، هزینه احداث پایانه متوسط و به‌طور کلی جابه‌جایی با آن، امنیت زیادی دارد. مصرف سوخت در آن، یک‌هفتم حمل‌ونقل جاده‌ای و آلاینده‌گی آن برای محیط‌زیست بسیار کمتر است.

(پهراپیا (۳)، پهراپیا عمل‌ونقل، صفحه ۴۸)

۱۷۸- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

مسیر جلفا به تبریز (۱۴۸ کیلومتر) تنها خط برقی کشور است.

(پهراپیا (۳)، پهراپیا عمل‌ونقل، صفحه ۵۰)

۱۷۹- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

از تحولات مهم در حمل‌ونقل دریایی، تولید و گسترش کشتی‌های کانتینربر بود. قبل از تولید کانتینرها، کشتی‌ها زمان زیادی در بندرها برای تخلیه و بارگیری توقف می‌کردند.

(پهراپیا (۳)، پهراپیا عمل‌ونقل، صفحه ۵۳)

۱۸۰- گزینه «۴»

(مهمعلی قطیعی باگی)

از هواپیما برای حمل کالاهای سبک، کم‌حجم و ارزشمند یا فاسدشدنی که باید سریع به مقصد برسند، استفاده می‌شود؛ مانند تجهیزات الکترونیکی، گل، دارو و مواد غذایی.

معمولاً سیالات، یعنی مایعات و گازها، از طریق خطوط لوله از مکانی به مکان دیگر فرستاده می‌شوند.

یکی از کاربردهای مهم کشتی‌های رو-رو حمل خودروهایی صادراتی از کشورهای سازنده به سایر کشورهاست.

از کشتی‌های فله‌بر برای جابه‌جایی کالاهایی مانند نفت و گاز و مواد معدنی، مواد پتروشیمی و غلات استفاده می‌شود.

(پهراپیا (۳)، پهراپیا عمل‌ونقل، صفحه‌های ۵۳، ۵۵ و ۵۷)

۱۸۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

- بیشتر به چشم آمدن بی‌نظمی از نظم: عادت
- نظم اجتماعی: قواعد زندگی اجتماعی
- انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل دادن: یکسان دانستن
نظم طبیعت و جامعه

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۹)

۱۸۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

- هر جامعه‌ای نظمی دارد، این نظم تا حد زیادی حاکم بر افراد است و به
اقدامات آن‌ها شکل می‌دهد.
- نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش
اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا
مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و
ارزش را مهم می‌دانند، ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند،
همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به
جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.

- تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش اجتماعی پدید می‌آیند.
(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۰)

۱۸۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

بررسی و مطالعه پدیده‌های انسانی و اجتماعی، بدون توجه به عمق آن‌ها، به
نتیجه‌گیری‌های غلط و اشتباه منجر می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۴)

۱۸۹- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاپیک)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پیامد بر انسان است.

گزینه «۲»: جامعه بر انسان غالب خواهد شد.

گزینه «۴»: نظم اجتماعی پدیده‌ای بیرونی و مستقل از ما خواهد بود.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۱۹۰- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)

- نظم اجتماعی: در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم
زندگی کردن پذیرفته‌ایم.

- ساختار اجتماعی: چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی
مختلف است.

- نظم اجتماعی: پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر
می‌نماید.

- نظام اجتماعی: همانند یک موجود زنده، تلاش می‌کند با تغییر خود و
محیط، نیازهای خود را تأمین کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۱، ۲۳ و ۲۴)

۱۹۱- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

به ترتیب:

(۱) تبیین، (۲) پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی، (۳) پوزیتیویسم،

(۴) روش تبیینی

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۸)

۱۹۲- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

جامعه‌شناسی تبیینی می‌خواست انسان بر جامعه مسلط شود، ولی او را
مغلوب جامعه ساخت.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷ و ۲۹)

۱۹۳- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاپیک)

به ترتیب عبارات:

(۱) سقوط ارزش‌ها

(۲) سقوط ارزش‌ها

(۳) رکود اراده‌ها

(۴) افول معانی

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۹۴- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

- در مبارزه نظامی از نظم مشخصی پیروی می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۱۹۵- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)

همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران نیست؛ بلکه به معنای نگاه کردن
به مسائل آن‌ها از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۹)

۱۹۶- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاپیک)

- نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش
اجتماعی می‌دانند.

- تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختار اجتماعی، به حذف
اراده و خلاقیت، ارزش‌ها و اخلاق و آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی
می‌انجامد.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۴۰)

۱۹۷- گزینه «۳»

(معمداً ابراهیم سلیمانی)

وجود نظریات متفاوت نشانه پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و البته دشواری فهم آن‌هاست.

لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح توأمان تفاوت‌های فردی و اجتماعی و وجوه مشترک انسان‌هاست. برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده‌سر راست و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌کنند.

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۱۹۸- گزینه «۳»

(معمداً ابراهیم سلیمانی)

کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند. برای پی بردن به هدف کنش، باید به ذهن کنشگر راه یابیم و برای فهمیدن دلالت‌های کنش باید به زمینه فرهنگی که کنشگر در آن عمل می‌کند مراجعه کنیم.

فعالیت و خلاقیت کنشگران موجب پیدایش معانی گوناگون و در نتیجه آن پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف درون هر جهان اجتماعی می‌شوند.

برای فهم کنش انسان‌ها باید به سراغ روش‌هایی رفت که این تنوع‌ها و تفاوت‌ها را در نظر می‌گیرد. این روش‌ها در مقابل روش‌های کمی قرار می‌گیرند که در جامعه‌شناسی تبیینی به کار می‌روند و به نام روش‌های کیفی شناخته می‌شوند.

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۱۹۹- گزینه «۲»

(معمداً ابراهیم سلیمانی)

تشریح موارد نادرست:

قوم‌نگاری، نوعی پژوهش کیفی بر اساس مشاهده مشارکتی است که در آن، محقق به دنبال پرده برداشتن از معناهایی است که در کنش‌ها نهفته‌اند. اما در مطالعه موردی، محقق تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص مثلاً یک فرد یک نهاد اجتماعی یا یک فرهنگ را مطالعه می‌کند و عمق پنهان و منحصر به فرد آن را نشان می‌دهد.

تنوع و تکثر معانی موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آن‌ها می‌شود.

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)

۲۰۰- گزینه «۳»

(فارج از کشور ۹۸، با تغییر)

- رویکرد تبیینی: در این روش سعی می‌شود با استفاده از روش علوم طبیعی (تجربی)، پدیده‌های اجتماعی شناسایی شوند و هدف از این کار نیز پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل پدیده مورد نظر است. لذا در مطالعه طلاق به دنبال کنترل این پدیده هستند.

- رویکرد تفهیمی - تفسیری: وبر به‌عنوان یکی از جامعه‌شناسان تفسیری، به معنادار بودن کنش اجتماعی و لزوم فهم معنای آن تأکید کرد. لذا در این رویکرد، پدیده‌ای مثل طلاق، فهم و تفسیر می‌شود.

(پایه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۷ و ۵۱)

فلسفه دوازدهم

۲۰۱- گزینه «۴»

(نیمه بواهری)

قدم نخست این است که ما اذعان می‌کنیم که در اطراف ما چیزهایی واقعی هست که بر حسب نیاز از آن‌ها استفاده می‌کنیم و نیازمان را برطرف می‌سازیم؛ یعنی قبول داریم که مثلاً غذا و آب واقعاً هست و می‌توان با دست خود آن‌ها را برداشت و از آن‌ها استفاده نمود.

(فلسفه (۲)، هستی و هستی، صفحه ۲)

۲۰۲- گزینه «۴»

(نیمه بواهری)

انسان در هر چیزی که مشاهده می‌کند، دو جنبه می‌یابد: «موجود بودن» و «چیستی داشتن» (پس وجود و ماهیت از یک موجود واحد در جهان خارج انتزاع می‌شوند و دارای منشأ واحدی هستند).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از نگاه فلسفی موجود خارجی یک موجود واحد و غیرمرکب ولی با دو جنبه مختلف است.

گزینه «۲»: از موجودات است که مفاهیم وجود و ماهیت دریافت می‌شوند، نه هر مفهومی! (مفاهیم خیالی مانند سیمرغ و ... ماهیت دارند اما وجود ندارند).

گزینه «۳»: وجود و ماهیت هر دو به یک موجود واحد در جهان خارج برمی‌گردند و این‌گونه نیست که هر یک مابه‌ازایی متفاوت در جهان خارج داشته باشند.

(فلسفه (۲)، هستی و هستی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۲۰۳- گزینه «۳»

(نیمه بواهری)

اگر مفهوم وجود جزو مفهوم ماهیت بود، پس بین این دو نمی‌توانستیم قائل به مغایرت و تباین باشیم. لذا وجود همان ماهیت شیء می‌بود. اگر وجود همان ماهیت شیء باشد پس همانند ماهیت نیازی به دلیل برای اثبات نداشت. لذا هر شیئی بدون دلیل وجود پیدا می‌کرد و بنابراین مفهوم ممکن‌الوجود دیگر معنایی نداشت (رد گزینه‌های ۱ و ۲). همچنین اوصافی که صرفاً اوصاف وجود شیء هستند اوصاف ماهیت آن شیء می‌شدند. مثلاً این وجود آتش است که می‌سوزاند، اما اگر وجود همان ماهیت بود پس زمانی که آتشی را در ذهن تصور می‌کنیم باید ذهنمان می‌سوخت! (رد گزینه ۴). دلیل ذکرشده در گزینه «۳» مربوط به زمانی است که وجود و ماهیت با هم برابر گرفته شوند. اما در سؤال فرض بر جزئیت بوده (وجود جزء ماهیت باشد) و نه عینیت وجود و ماهیت.

(فلسفه (۲)، هستی و هستی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۲۰۴- گزینه «۱»

(نیمه بواهری)

موضوع عبارت صورت سؤال بحث «مغایرت وجود و ماهیت» است. یکی از فیلسوفان بزرگ اروپا به نام توماس آکوئیناس که با فلسفه ابن‌سینا آشنا بود، اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد و موجب مناقشات فراوانی در آنجا شد. او که در قرن ۱۳ میلادی زندگی می‌کرد، فلسفه‌ای را در اروپا پایه‌گذاری کرد که بیشتر متکی به دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی «ابن‌رشد» بود.

(فلسفه (۲)، هستی و هستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۲۰۵- گزینه «۳»

(نیما بواهری)

در رابطه امکانی موضوع هم می‌تواند محمول را بپذیرد و هم می‌تواند آن را نپذیرد. دقت کنید که این به معنای این نیست که همزمان هم محمول بر موضوع حمل می‌شود و هم از آن نفی می‌شود. بلکه منظور این است که محمول می‌تواند یکی از دو حالت را بپذیرد و ترجیحی وجود ندارد (رد گزینه ۴)؛ به عبارت دیگر عقل نه ناگزیر از قبول آن است و نه ناگزیر از رد آن (تأیید گزینه ۳). این خود یک رابطه بین موضوع و محمول است که رابطه امکانی نامیده می‌شود، لذا نمی‌توان گفت که هنوز ارتباطی بین موضوع و محمول برقرار نشده است و حالت تعلیق دارد (رد گزینه ۱). ما این رابطه امکانی را در مقام ذهن و ملاحظه موضوع و محمول بیان می‌کنیم. اما در جهان خارج آن موضوع می‌تواند به واسطه عاملی خارجی از این حالت تساوی خارج شود و محمول را بپذیرد یا نپذیرد. مثلاً یک دیوار با محمول سفیدی رابطه امکانی دارد یعنی بالقوه می‌تواند سفید باشد یا نباشد. اما در جهان خارج ممکن است یک نقاش دیوار را رنگ کند و این موضوع از حالت تساوی خارج شود و محمول را بپذیرد.

(فلسفه (۲)، پیمان مملکت، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۲۰۶- گزینه «۲»

(نیما بواهری)

شریک خداوند در هر حالتی ممتنع‌الوجود است. پس موضوع محمول را همیشه می‌پذیرد و نمی‌توان خلاف آن را تصور کرد. لذا رابطه وجوبی برقرار است. هر انسانی بالذات ناطق است. انسان نمی‌تواند ناطق نباشد. پس این قضیه رابطه امتناعی دارد. وجود خداوند واجب و ضروری است و نمی‌تواند وجود امکانی باشد پس بین «وجود خدا» و «غیرامکانی» رابطه وجوبی برقرار است.

(فلسفه (۲)، پیمان مملکت، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۲۰۷- گزینه «۴»

(نیما بواهری)

ممتنع‌الوجود مفهومی است که نمی‌تواند وجود داشته باشد، ولی این‌گونه نیست که حتی نتوان آن را تصور کرد. مثلاً شریک خدا ممتنع‌الوجود است اما انسان می‌تواند در ذهن برای خداوند شریک قائل شود و تصور این امری محال نیست.

(فلسفه (۲)، پیمان مملکت، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۲۰۸- گزینه «۲»

(نیما بواهری)

معنای لفظی تحصیل حاصل یعنی به دست آوردن چیزی که آن را اکنون دارا هستیم. اگر رابطه علیت بعد از وجود باشد یعنی معلول وجود دارد و بعد رابطه علیت برقرار می‌شود. اما اگر معلول موجود باشد دیگر رابطه وجودبخشی علت به معلول معنایی نخواهد داشت (رد گزینه ۴). پس در رابطه علیت یک طرف رابطه علت است و طرف دیگر خود رابطه وجودبخشی است، پس یک طرف آن خود رابطه است (رد گزینه ۳). آنچه علت از معلول طلب می‌کند هستی‌یابی است یعنی علت ایجاب می‌کند که معلول به وجود آید (رد گزینه ۱)؛ اما معلول پیش از رابطه علیت اصلاً وجود ندارد که بخواهد طلب یا ایجابی نسبت به علت داشته باشد. معلول تمام هستی خود را از علت می‌گیرد (تأیید نادرستی گزینه ۲).

(فلسفه (۲)، پیمان علی و معلولی، صفحه ۱۳)

۲۰۹- گزینه «۱»

(نیما بواهری)

از میان فیلسوفان اروپایی، دکارت معتقد بود که اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و جزء مفاهیم اولیه‌ای است که انسان آن را به طور فطری درک می‌کند (نه اینکه با عقل خود به آن دست یابد)؛ رد گزینه ۲ و تأیید نادرستی گزینه ۱)؛ یعنی هر انسانی، با درکی از رابطه علیت متولد می‌شود و درک این رابطه نیاز به تجربه و یا آموزش ندارد (رد گزینه ۳) ولی یافتن مصداق‌های علت و معلول نیازمند تجربه و آموزش است (رد گزینه ۴). (فلسفه (۲)، پیمان علی و معلولی، صفحه ۱۵)

۲۱۰- گزینه «۳»

(نیما بواهری)

هیوم معتقد است که از طریق تداعی پی‌درپی آمدن برخی حوادث خاص ما پنداشته‌ایم که یک رابطه ضروری میان آن دو حادثه برقرار است، در حالی که چنین ضرورتی در شناخت ما وجود ندارد و تنها یک عادت ذهنی است. (تأیید گزینه ۳)

بنابراین از نظر هیوم، علیت چیزی نیست که در شناخت ما (که هیوم آن را همان تجربه می‌داند) مابه‌ازایی داشته باشد و علیت نه در عقل و نه در تجربه مکشوف نیست. (رد گزینه ۴)

هیوم ادراک ناشی از رابطه علیت و حکم دادن به وجود رابطه علی میان دو پدیده را ناشی از عادت ذهنی می‌داند که در اثر تکرار متوالی آن دو حادثه ایجاد می‌شود؛ نه اینکه خود رابطه‌ای وجودی به نام علیت را تکرار حوادث یا عادت ذهنی بدانند! (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(فلسفه (۲)، پیمان علی و معلولی، صفحه ۱۶)

۲۱۱- گزینه «۱»

(نیما بواهری)

فلاسفه مسلمان می‌گویند، اصل علیت یک قاعده عقلی است و از تجربه به‌دست نمی‌آید؛ زیرا هر داده تجربی خود مبتنی بر این قاعده است. (پس درک خود اصل علیت از طریق عقل است و با تجربه به‌دست نمی‌آید)

البته، بعد از درک علیت، برای اینکه علت حوادث طبیعی را بدانیم، باید از حس و تجربه خود استفاده کنیم. کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می‌گیرد. کودک وقتی صدایی می‌شنود، رویش را به سمت صدا برمی‌گرداند تا عامل آن را شناسایی کند. (پس کشف علت حوادث طبیعی، یعنی کشف علت چیزها و با تجربه حاصل می‌شود)

در گزینه‌های سؤال کشف علت خاص حادثه مطرح شده است که باید گزینه «۱» که حاوی تجربه است برگزیده شود.

(فلسفه (۲)، پیمان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۱۲- گزینه «۳»

(نیما بواهری)

در عبارت اول فرد با دیدن عدم تحقق معلول به وجود نقص در علت پی می‌برد و به دنبال رفع آن برمی‌آید. زیرا او می‌داند که اگر علت تماماً حاضر باشد ضرورتاً معلول نیز تحقق می‌یابد و به وجود می‌آید. این مورد بیانگر اصل وجوب علی و معلولی است.

اصل سنخیت بیان می‌کند هر علتی، معلول خاص خودش را پدید می‌آورد و نیز بیان می‌کند که هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود. فیلسوفان می‌گویند همه انسان‌ها به طور طبیعی و با همان عقل خود این حقیقت را قبول دارند و طبق همین اصل رفتار می‌کنند؛ مثلاً برای باسواد شدن درس می‌خوانند، برای سلامتی ورزش می‌کنند و ... در عبارت دوم فرد برای موفقیت در کنکور به دنبال علل متناسب با آن می‌رود.

(فلسفه (۲)، پیمان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۲۱۳- گزینه ۲»

(نیما پواهری)

مطابق با اصل سنخیت از هر علت خاص معلول خاصی صادر می‌شود و بین این‌ها تناسب و همبستگی برقرار است. در گزینه ۲» این مضمون بیان می‌شود که خاک شوره‌زار نمی‌تواند گل و سنبل بر بیارد.

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۲۱۴- گزینه ۴»

(نیما پواهری)

از نظر آنان «زنوس» خدای آسمان و باران، «آپولون» خدای خورشید و هنر و موسیقی و «آرتمیس» خدای عفت و خویشترداری بود.

(فلسفه (۲)، فردا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۱)

۲۱۵- گزینه ۲»

(نیما پواهری)

تیلور می‌گوید: «از نظر افلاطون، کار خداوند هدف‌دار است. به عبارت بهتر، خدا نزد افلاطون یک خدای معین با ویژگی‌های روشن است و این، با چندخدایی یونان تفاوت دارد؛ زیرا در چندخدایی، خلقت آگاهانه معنا ندارد و چندخدایی شکل دیگری از همان کفر و بی‌خدایی است که افلاطون از آن یاد کرده است.»

مقصود تیلور آن است که چندخدایی یا همان شرک نمی‌تواند نظم حکیمانه جهان را تبیین کند، به خصوص که چندخدایی‌ها عقیده داشتند که میان خدایان اختلاف و جنگ هم رخ می‌دهد و هر کدام از آن‌ها می‌خواهد بر دیگران چیره شود. لذا این اعتقاد، تفاوتی با بی‌خدایی ندارد.

(فلسفه (۲)، فردا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۲)

۲۱۶- گزینه ۴»

(نیما پواهری)

بهترین و برترین موجود، جاویدان و غیرمادی، ضرورتاً موجود، محرک غیرمحرک، دارای حیات، تغییرناپذیر و دارای عالی‌ترین اندیشه همگی از اوصافی هستند که در مباحث ارسطو در باب خداوند بیان شده‌اند. اما در این مباحث نمی‌توان یافت که ارسطو خداوند را خالقی مقدم بر پیدایش جهان بداند. (در تکمیل متن کتاب بدانید که نظرات ارسطو مبتنی بر قدیم بودن جهان هستند، او باور داشت که جهان همیشه و به طور ازلی بوده است).

(فلسفه (۲)، فردا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۲۱۷- گزینه ۳»

(نیما پواهری)

دکارت، فیلسوف عقل‌گرای قرن هفدهم، در یکی از استدلال‌های خود می‌گوید: «من از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده‌ایم، تصویری دارم. این تصور نمی‌تواند از خودم باشد؛ زیرا من موجودی متناهی‌ام. پس، این تصور از من و هر موجود متناهی دیگری نیست بلکه از یک وجود نامتناهی است؛ اوست که می‌تواند چنین ادراکی را به من بدهد.»

هر دوی این براهین وجود خداوند را از طریق تصور آن در ذهن اثبات می‌کنند.

(فلسفه (۲)، فردا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۵)

۲۱۸- گزینه ۳»

(نیما پواهری)

بیان فارابی برای اثبات وجود خدا چنین است:

(الف) در جهان پیرامون ما اشیایی هستند (وجود واقعیات مستقل از ذهن) که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهای دیگرند (معلول بودن اشیای جهان).

(ب) هر چیزی که وجودش از خودش نباشد، علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد (تقدم وجودی علت بر معلول).

یعنی، فقط در صورتی که علت موجود باشد، معلول هم موجود خواهد بود.

(ج) اگر معلولی که اکنون موجود است علتی داشته باشد که آن علت هم خودش معلول باشد، به ناچار، این معلول هم علت دیگری دارد. حال اگر این علت دوم هم معلول باشد، برای موجود شدن به علت سومی نیازمند است.

اکنون اگر سلسله علت‌ها بخواهد تا بی‌نهایت پیش برود، یعنی منتهی به علتی نشود که معلول دیگری نباشد، «تسلسل علل نامتناهی» پیش می‌آید.

(د) تسلسل علل نامتناهی محال است (نفی تسلسل)؛ زیرا اگر سلسله علت‌ها بخواهد تا بی‌نهایت به عقب برگردد بدین معناست که آغاز و ابتدایی در کار نیست؛ یعنی اصلاً چیزی پدید نمی‌آید تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ماست.

(فلسفه (۲)، فردا در فلسفه (۲)، صفحه ۴۲)

۲۱۹- گزینه ۱»

(نیما پواهری)

شیخ‌الرئیس در اینجا بدون استفاده از ابطال تسلسل تا بی‌نهایت، بر این نکته تکیه می‌کند که مجموعه ممکنات، چه محدود باشد و چه بی‌نهایت، چون ممکن هستند، به علت نیاز دارند.

(فلسفه (۲)، فردا در فلسفه (۲)، صفحه ۴۴)

۲۲۰- گزینه ۲»

(نیما پواهری)

ابیات مذکور مربوط به نظریه «امکان فقری» یا «فقر وجودی» ملاحظرا هستند. طبق این نظریه جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استقلالی ندارد. اگر ذات الهی آنی پرتو عنایت خویش را بازگیرد، کل موجودات نابود می‌گردند و نور آن‌ها خاموش می‌شود.

(فلسفه (۲)، فردا در فلسفه (۲)، صفحه ۴۶)